ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០៧/១៨

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

-បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យ ប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

-បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែល ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌

-បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីការប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៧ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៦ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី ១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី ៣ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ច្បាប់

ស្តីពី

ការប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.- គោលបំណង

១-គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ គឺដើម្បីផ្តល់បទប្បញ្ញត្តិដាក់ទោសឧក្រិដ្ឋ ចំពោះការប្រព្រឹត្ត តាមការកំណត់ដោយ :

ក-អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងភេរវកម្មទាំង ១៣ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងពិធីសារទាំងឡាយដែលត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១ នៃច្បាប់នេះ និង

ខ-សេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភេរវកម្ម ដូចជាសេចក្តីសម្រេចលេខ ១២៦៧ លេខ ១៣៧៣ និងលេខ ១៥៤០ និង

គ-អនុសាសន៍ទាំង ៤០ និងអនុសាសន៍ពិសេសទាំង ៩ របស់ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ ។

២-ក្នុងកម្រិតមួយដែលច្បាប់នេះមិនមានចែង ចំពោះបញ្ហាទាំងឡាយដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើភេរវកម្ម ច្បាប់ដទៃទៀត រួមទាំងច្បាប់ស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មត្រូវយកមកអនុវត្ត ។

៣-លើសពីនេះ ច្បាប់នេះផ្តល់យន្តការតាមការកំណត់របស់អនុសញ្ញា ពិធីសារ សេចក្តីសម្រេច និងអនុសាសន៍ទាំងនេះសម្រាប់ :

ក-កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិក្នុងការប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម ដូចជាបត្យាប័ន និងជំនួយទៅវិញទៅមក និង

ខ-ការឃាត់ទុកទ្រព្យរបស់អង្គការ និងបុគ្គលដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីរបស់គណៈកម្មាធិការដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ក្រោមសេចក្តីសម្រេចលេខ ១២៦៧ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ និង

គ-ការដកហូតទ្រព្យកខ្វក់ និងទ្រព្យរបស់ភេរវករ និងអង្គភាពដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ឬដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយភេរវករ ។

មាត្រា ២.- ការបកស្រាយ

ភាពស្រពិចស្រពិលណាមួយ ក្នុងការបកស្រាយច្បាប់នេះ នឹងត្រូវបានដោះស្រាយដោយឯកសារយោងនៃអនុសញ្ញា និងពិធីសារ និងសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រា ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣.- និយមន័យ

វាក្យស័ព្ទបច្ចេកទេសក្នុងច្បាប់នេះ មានន័យដូចតទៅ :

១-អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងមុខងារ មានន័យថា ជាបុគ្គលមួយរូប ឬស្ថាប័នមួយដែលអនុវត្តដោយស្របច្បាប់ នូវមុខងារនោះនៅក្នុងរដ្ឋ ។

២-បទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់ របស់រដ្ឋបរទេសពាក់ព័ន្ធ នឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិ នៃច្បាប់នេះ មានន័យថា ជាបទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ដែលរួមមានអំពើ ឬការគេចវេះ ដែលអំពើឬការគេចវេះខ្លះ ឬទាំងអស់នោះ ប្រសិនបើប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានឹងជាបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

៣-បុគ្គល មានន័យថាជា រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ដែលមិនមែនជារដ្ឋ ។

៤-ទ្រព្យ មានន័យថា :

ក-ទ្រព្យសម្បត្តិ និងធនធានសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ ទាំងរូបី ឬ អរូបី ចលនវត្ថុ ឬអចលនវត្ថុ ទោះជាបានមកតាមវិធីណាក្តី និង

ខ-ឯកសារនិងឧបករណ៍ច្បាប់ ទោះជាក្នុងរូបភាពណាក្តី រាប់បញ្ចូលទាំងអេឡិកត្រូនិក ឌីហ្ស៊ីតាល់ ដែលផ្តល់ភស្តុតាងកម្មសិទ្ធិចំពោះ ផលប្រយោជន៍ លើទ្រព្យសម្បត្តិនេះ ដែលរួមមានដូចជាឥណទានធនាគារ មូលប្បទានប័ត្រអ្នកដំណើរ អាណត្តិប្រៃសណីយ៍ ភាគហ៊ុន សញ្ញាប័ណ្ណ មូលប័ត្រ រូបិយាណត្តិ ឬលិខិតឥណទាន ។

៥-នាវា មានន័យថា ជានាវាគ្រប់ប្រភេទ ដែលមិនត្រូវបានភ្ជាប់ជាអចិន្ត្រៃយ៍ទៅនឹងបាតសមុទ្រ រួមមាន :

ក-នាវាដែលមានការគាំទ្រប្រកបដោយថាមពល ។

ខ-នាវាដែលអាចមុជទឹកបាន ឬ

គ-នាវាដទៃទៀតណាដែលអណ្តែត ។

៦-បរិវេណរដ្ឋ ឬរដ្ឋាភិបាល មានន័យថា បរិវេណអចិន្ត្រៃយ៍ ឬបណ្តោះអាសន្ន ឬក៏យានជំនិះទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬកាន់កាប់ ហើយដែលសម្រាប់កាតព្វកិច្ចផ្លូវការរបស់ខ្លួនដោយ :

ក-តំណាងរដ្ឋ ឬ

ខ-សមាជិករបស់រដ្ឋាភិបាល សភា ឬតុលាការ ឬ

គ-មន្ត្រីរបស់រដ្ឋាភិបាល ឬអាជ្ញាធរ ឬអង្គភាពសាធារណៈដទៃទៀត ឬ

ឃ-និយោជិត ឬមន្ត្រីរបស់អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ។

៧-ទ្រព្យកខ្វក់ មានន័យថាជាទ្រព្យដែល :

ក-បានត្រូវ ឬកំពុងត្រូវបានប្រើ ឬបម្រុងនឹងត្រូវបានប្រើ ក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ឬ

ខ-ជាគោលដៅនៃបទល្មើស ឬ

គ-ជាផលបានមកពី ឬទទួលដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលតាមរយៈការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។

មាត្រា ៤.~ ការប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងការទទួលខុសត្រូវខាងព្រហ្មទណ្ឌ

១-បុគ្គលណាដែលប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះគឺ :

ក-មានកំហុសចំពោះបទល្មើសនោះ និង

ខ-ត្រូវទទួលទោសប្បញ្ញត្តិចំពោះបទល្មើសនោះ ។

២-ការប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ អាចផ្តន្ទាទោសបាន កាលណាលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានបំពេញ ៖

ក-ចារីបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តបទល្មើស មានន័យថា ចារីបានប្រព្រឹត្ត អំពើ ដែលមានគោលបំណងដោយផ្ទាល់ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។

ខ-ចារីមិនបានបញ្ឈប់អំពើរបស់ខ្លួនទៅវិញដោយស្ម័គ្រចិត្ត តែត្រូវបាន រាំងស្ទះដោយឥទ្ធិពល នៃកាលៈទេសៈក្រៅឆន្ទៈរបស់ខ្លួន ។

៣-អំពើត្រៀមបម្រុង ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើស មិនមែនជាការចាប់ផ្តើម អនុវត្តបទល្មើសទេ ។

មាត្រា ៥.- អ្នកផ្តើមគំនិត និងការទទួលខុសត្រូវខាងព្រហ្មទណ្ឌ

១-ត្រូវចាត់ទុកថា ជាអ្នកផ្តើមគំនិត បុគ្គលណាដែលចាត់ចែង បញ្ជា ឬ ញុះញង់ ឱ្យបុគ្គលដទៃប្រព្រឹត្ត ឬប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

២-អ្នកផ្តើមគំនិត ត្រូវទទួលទោសចំពោះបទល្មើស ដែលគេចាត់ចែង បញ្ជា ឬញុះញង់ឱ្យបុគ្គលដទៃប្រព្រឹត្ត ទោះបីជាបទល្មើសនោះ ត្រូវបាន ឬមិនបាន ឬ ប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តក្តី ។

មាត្រា ៦.- អ្នកសមគំនិត និងការទទួលខុសត្រូវខាងព្រហ្មទណ្ឌ

១-ត្រូវចាត់ទុកថា ជាអ្នកសមគំនិត គឺបុគ្គលណាដែលជួយសម្រួលដល់ ការប៉ុនប៉ង ឬការសម្រេចបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ដោយផ្តល់ជំនួយ ឬ ការឧបត្ថម្ភរបស់ខ្លួន ដោយចេតនា ។

២-អ្នកសមគំនិតត្រូវទទួលទោសដូចគ្នានឹងចារីដែរ ។

មាត្រា ៧.- បទល្មើសដែលប្រព្រឹត្តដោយនីតិបុគ្គល

១-ច្បាប់នេះអនុវត្តចំពោះនីតិបុគ្គល ដូចគ្នានឹងការអនុវត្តចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ដែរ ។

២-នីតិបុគ្គលត្រូវទទួលខុសត្រូវខាងព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះបទល្មើសណាមួយប្រឆាំងនឹងច្បាប់នេះ រាប់បញ្ចូលទាំងបទល្មើស ដែលអាចដាក់ទណ្ឌកម្មជាប់ពន្ធនាគារផងដែរ ។

៣-ប្រសិនបើនិយោជិត ភ្នាក់ងារ ឬបុគ្គលិករបស់នីតិបុគ្គល ដែលធ្វើសកម្មភាពនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃការងាររបស់ខ្លួន ឬដោយមានការអនុញ្ញាតពីនីតិបុគ្គល ចូលរួមក្នុងសកម្មភាព ដែលជាបទល្មើសប្រឆាំងនឹងច្បាប់នេះ ហើយសកម្មភាពនេះ ត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ ទៅនឹងនីតិបុគ្គលនោះផងដែរ ។

៤-នីតិបុគ្គលប្រព្រឹត្តបទល្មើស ប្រឆាំងនឹងច្បាប់នេះដោយចេតនា ឬដោយដឹងខ្លួន ប្រសិនបើខ្លួនបានអនុញ្ញាត ឬយល់ព្រមដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលចំពោះការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះ ។

៥-ប្រសិនបើនីតិបុគ្គល ត្រូវបានសម្រេចឱ្យជាប់ទោស ចំពោះបទល្មើសប្រឆាំងនឹងច្បាប់នេះ តុលាការត្រូវកំណត់ពិន័យជាប្រាក់ ជំនួសឱ្យរយៈពេលជាប់ពន្ធនាគារ ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី ៦ ខាងក្រោមនេះ ។

៦-ការពិន័យជាប្រាក់សម្រាប់នីតិបុគ្គលគឺ ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀលសម្រាប់រយៈពេលជាប់ពន្ធនាគារចំនួន ១២ ខែ ដែលតុលាការនឹងដាក់លើនីតិបុគ្គលនោះ ប្រសិនបើនីតិបុគ្គលនោះ ជារូបវន្តបុគ្គល ។

៧-បន្ថែមលើការពិន័យជាប្រាក់ តុលាការអាចដាក់ទោសបន្ថែមណាមួយដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ការរំលាយ ។

ខ-ការដាក់ឱ្យនៅក្រោមការតាមដានត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ ឬការត្រួតពិនិត្យរបស់ស្ថាប័នដទៃទៀត ។

គ-ការហាមឃាត់លើ :

គ-១-ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មភាគហ៊ុននៅក្នុងនីតិបុគ្គល ឬការអំពាវនាវរកមូលនិធិតាមគ្រប់រូបភាព ឬ

គ-២-ការចេញឧបករណ៍អាចជួញដូរបានតាមរយៈធនាគារ ឬ

គ-៣-សកម្មភាពតាមការកំណត់ផ្សេងទៀត ។

ឃ-ការបិទគ្រឹះស្ថានដែលត្រូវបានប្រើ ៖

ឃ-១-ដើម្បីរៀបចំការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ

ឃ-២-ដើម្បីប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ

ឃ-៣-ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។

ង-ការផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោស របស់តុលាការតាមមធ្យោបាយណាមួយ ឬទាំងអស់ដូចខាងក្រោម ៖

ង-១-សារព័ត៌មាន ។

ង-២-ទូរទស្សន៍ ។

ង-៣-វិទ្យុ ។

ង-៤-អាំងទែរណែត ។

ច-ការទទួលខុសត្រូវខាងព្រហ្មទណ្ឌរបស់នីតិបុគ្គល មិនលើកលែងនូវការទទួលខុសត្រូវខាងព្រហ្មទណ្ឌ របស់រូបវន្តបុគ្គល ក្នុងអំពើដដែលនោះទេ ។

មាត្រា ៨.- យុត្តិកម្ម

១-បុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ក្នុងស្ថានភាពការពារ ជាធម្មានុរូប ឬដោយការអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ មិនត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះឡើយ ។

២-ទោះជាក្នុងកាលៈទេសៈណាក្តី មូលហេតុនយោបាយ ទស្សនៈវិជ្ជា មនោគមវិជ្ជា ពូជសាសន៍ ជាតិពន្ធ សាសនា ឬមូលហេតុដូចគ្នាដទៃទៀត ពុំអាចយកមកធ្វើជាយុត្តិកម្មនៃបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះឡើយ ។

មាត្រា ៩.- អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើស

បទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ មិនអាចផុតរលត់អាជ្ញាយុកាលឡើយ ។

ជំពូកទី ២
យុត្តាធិការ

មាត្រា ១០.- យុត្តាធិការកម្ពុជាតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ

ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម :

ក-អំពើដែលជាបទល្មើសបានកើតឡើង :

ក-១-នៅក្នុងបូរណភាពដែនដី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលរួមទាំងលំហអាកាស និងសមុទ្រដែលមានចំណងចងភ្ជាប់នឹងដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ក-២-លើនាវា ឬអាកាសយានដែលចុះបញ្ជីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទោះបីនាវា ឬអាកាសយាននោះស្ថិតនៅទីណាក៏ដោយ ឬ

ក-៣-លើនាវា ឬអាកាសយានដែលប្រតិបត្តិការ ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ក-៤-លើនាវាបរទេស ប្រសិនបើនាវានោះចូលក្នុងដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយមានជនល្មើសនៅក្នុងនាវានោះ ឬ

ក-៥-លើនាវាបរទេសដែលអាជ្ញាធរកម្ពុជា បានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យពិនិត្យមើល ឬឱ្យចាប់តាមសំណើពីរដ្ឋបរទេស ឬ

ក-៦-លើអាកាសយានបរទេស ប្រសិនបើអាកាសយាននោះចុះចតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយមានជនល្មើសនៅក្នុងអាកាសយាននោះ ឬ

ក-៧-លើអាកាសយានដែលត្រូវបានជួល ដោយគ្មានអាកាសយានិក ឱ្យបុគ្គលណាមួយដែលមានទីតាំងអាជីវកម្មចម្បង នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ក-៨-លើស្ថានទូត លំនៅស្ថានទូត ឬកុងស៊ុល ឬទ្រព្យសម្បត្តិដទៃទៀត របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅក្នុងរដ្ឋដទៃណាមួយ ។

ខ.-បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ៖

ខ-១-ដោយពលរដ្ឋកម្ពុជា ទោះបីជាអំពើដែលជាបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅក្នុង ឬក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬរដ្ឋបរទេសក្តី ឬ

ខ-២-លើពលរដ្ឋកម្ពុជា ទោះបីជាអំពើដែលជាបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅក្នុង ឬក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬរដ្ឋបរទេសក្តី ឬ

ខ-៣-លើបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ ដែលមានឋានៈនេះ ដោយសារការអនុវត្តមុខងារ ជាតំណាងឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ខ-៤-ដោយបុគ្គលគ្មានសញ្ជាតិ ដែលមានលំនៅ ឬទីសំណាក់ជាប់លាប់ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទោះបីជាអំពើដែលជាបទល្មើសនោះ ត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅក្នុង ឬក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬរដ្ឋបរទេសក្តី ឬ

ខ-៥-ដោយមានគោលបំណង បង្ខំឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាធ្វើ ឬមិនធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ទោះបីជាអំពើដែលជាបទល្មើសនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅក្នុង ឬក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬរដ្ឋបរទេសក្តី ។

មាត្រា ១១.- ការអនុវត្តច្បាប់នេះ ចំពោះអំពើភេរវកម្ម ដែលមានអ្នកចូលរួមប្រព្រឹត្ត នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១-ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តទៅលើបុគ្គលគ្រប់រូប ដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើលក្ខខណ្ឌទាំងពីរ ដូចខាងក្រោមត្រូវបានបំពេញ ៖

ក-បុគ្គលនោះបានចូលរួមប្រព្រឹត្តអំពើនៅបរទេស និង

ខ-អំពើនោះជាបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ប្រសិនបើត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២-បុគ្គលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើត្រូវតែ :

ក-ធ្វើបត្យាប័នទៅកាន់រដ្ឋណាមួយ ដែលមានយុត្តាធិការពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើស ឬ

ខ-ចោទប្រកាន់ចំពោះបទល្មើសដោយយុត្តាធិការកម្ពុជា ។

៣-អំពើដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅបរទេស ដែលជាបទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋធ្វើសំណើ ហើយដែលស្របគ្នានឹងបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាជា បទល្មើសដែលអាចធ្វើបត្យាប័ន ។ នៅពេលណាដែលបត្យាប័នមិនត្រូវបានធ្វើឡើង ជននោះនឹងត្រូវបានចោទប្រកាន់ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចដែលបទល្មើសនោះ មិនត្រឹមតែត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅទីកន្លែងដែលវាបានកើតឡើងទេ គឺថែមទាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផងដែរ ។

ជំពូកទី ៣

បទល្មើសដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅលើអាកាសយាន ឬនៅអាកាសយានដ្ឋាន

ផ្នែកទី ១

ការបកស្រាយ

មាត្រា ១២.- ពេលអាកាសយានស្ថិតក្នុងការហោះហើរ

១-នៅក្នុងច្បាប់នេះ អាកាសយានត្រូវបានចាត់ទុកថា ស្ថិតក្នុងការហោះហើរ ចាប់តាំងពីពេល ដែលអាកាសយានចាប់ផ្តើមការហោះហើរ រហូតដល់បញ្ចប់ការហោះហើរ ។

២-អាកាសយានត្រូវបានចាត់ទុកថា បានចាប់ផ្តើមការហោះហើរ នៅពេលណាដែលទ្វារខាងក្រៅចុងក្រោយបំផុត របស់អាកាសយានត្រូវបានបិទ ដើម្បីត្រៀមធ្វើចលនាដំបូង នៃអាកាសយាន សម្រាប់គោលបំណងចាប់ផ្តើមហោះហើរ ។

៣-ត្រូវចាត់ទុកថា អាកាសយានចាប់ផ្តើមការហោះហើរ ប្រសិនបើអាកាស-យាននោះ បានធ្វើចលនានៅមុនពេល ដែលទ្វារខាងក្រៅត្រូវបានបិទ សម្រាប់គោលបំណងចាប់ផ្តើមការហោះហើរ ។

៤-ការហោះហើររបស់អាកាសយានត្រូវចាត់ទុកថា បានបញ្ចប់ នៅពេលដែល ទ្វារខាងក្រៅទីមួយ ត្រូវបានបើក ក្រោយពេលដែលអាកាសយានធ្វើការចុះចត ហើយឈប់ស្ងៀមបន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមហោះហើរ លើកលែងករណីដូចមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ទី ៥ ទី ៦ និងទី ៧ នៃមាត្រានេះ ។

៥-ប្រសិនបើអាកាសយាន ធ្វើការចុះចតដោយបង្ខំ នោះការហោះហើររបស់អាកាសយានត្រូវចាត់ទុកថា បានបញ្ចប់ នៅពេលដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច បានកាន់កាប់ទទួលខុសត្រូវលើអាកាសយាន មនុស្ស និងទ្រព្យសម្បត្តិលើអាកាសយាននោះ ។

៦-ក្រោយពេលអាកាសយាន ចាប់ផ្តើមការហោះហើរ ប្រសិនបើអាកាស-យានត្រូវបានកម្ទេច នៅមុនពេលដែលការហោះហើរ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបញ្ចប់តាមបញ្ញត្តិ នៃកថាខណ្ឌទី ៤ ឬទី ៥ នៃមាត្រានេះ នោះការហោះហើររបស់អាកាសយានត្រូវចាត់ទុកថា បានបញ្ចប់នៅពេលដែលអាកាសយាននោះ ត្រូវបានកម្ទេច ។

៧-ក្រោយពេលអាកាសយាន ចាប់ផ្តើមការហោះហើរ ប្រសិនបើអាកាស-យានត្រូវបានបោះបង់ចោល នៅមុនពេលដែលការហោះហើរ ត្រូវបានចាត់ទុកថា បញ្ចប់តាមបញ្ញត្តិ នៃកថាខណ្ឌទី ៤ ឬទី ៥ នៃមាត្រានេះ នោះការហោះហើររបស់អាកាសយានត្រូវចាត់ទុកថា បានបញ្ចប់នៅពេលណាដែលអាកាសយាននោះ ត្រូវបានបោះបង់ចោល ។

មាត្រា ១៣.~ ពេលអាកាសយានស្ថិតក្នុងសេវាកម្ម

១-ត្រូវបានចាត់ទុកថា អាកាសយានស្ថិតក្នុងសេវាកម្ម នៅពេលដែលចាប់ផ្តើមការរៀបចំអាកាសយាន ដោយបុគ្គលិកលើដី ឬដោយក្រុមអាកាសយានិក

មុនពេលចាប់ផ្តើមការហោះហើរ និងបញ្ចប់ក្នុងអំឡុងពេល ២៤ ម៉ោង ក្រោយពីការចុះចតរបស់អាកាសយាន ។

២-ពេលអាកាសយានស្ថិតក្នុងសេវាកម្ម រួមបញ្ចូលទាំងអំឡុងពេលដែលអាកាសយានស្ថិតនៅក្នុងការហោះហើរផងដែរ ។

មាត្រា ១៤.- ការលើកលែងចំពោះការអនុវត្តជំពូកនេះ

ជំពូកទី ៣ នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះអាកាសយាន ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងសេវាកម្មយោធា គយ ឬនគរបាលឡើយ ។

ផ្នែកទី ២
បទល្មើស និងទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៥.- ការដណ្តើមកាន់កាប់អាកាសយាន

១-បុគ្គលស្ថិតក្នុងអាកាសយាន ដែលស្ថិតនៅក្នុងការហោះហើរ បានដណ្តើមការកាន់កាប់អាកាសយាន ដោយប្រើហិង្សា ឬគំរាមនឹងប្រើហិង្សា ឬដោយវិធីផ្សេងទៀត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ។

២-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត ប្រសិនបើអំពើដណ្តើមកាន់កាប់ត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ឬក្នុងពេលជាមួយ ឬបន្ទាប់ពីការប្រើអំពើហិង្សា ដែលបណ្តាលឱ្យមានមរណភាព ឬរបួសដល់មនុស្សផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១៦.- ការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើមនុស្ស នៅលើអាកាសយាន ស្ថិតក្នុងពេលហោះហើរ

បុគ្គលណាប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាដោយចេតនា លើបុគ្គលណាមួយផ្សេងទៀតនៅលើអាកាសយានដែលស្ថិតក្នុងការហោះហើរ ហើយដែលសកម្មភាពនេះអាចនឹងបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពហោះហើរ របស់អាកាសយាន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ១៧.- ការកម្ទេចអាកាសយានក្នុងសេវាកម្ម ឬការបង្កឱ្យខូចខាតអាកាស-យាន ក្នុងសេវាកម្ម

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែលកម្ទេចអាកាសយាន ឬធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនាដល់អាកាសយានស្ថិតក្នុងសេវាកម្ម ប្រសិនបើការខូចខាតនោះ បណ្តាលឱ្យអាកាស-យានមិនអាចហោះហើរបាន ឬអាចនឹងបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពហោះហើរ របស់អាកាសយាននៅពេលដែលនឹងធ្វើការហោះហើរ ។

មាត្រា ១៨.- ការដាក់ ឬបង្កឱ្យមានការដាក់ឧបករណ៍ ឬសារធាតុលើអាកាសយាន ក្នុងសេវាកម្ម

បុគ្គលណា ដែលដាក់ ឬបង្កឱ្យមានការដាក់ឧបករណ៍ ឬសារធាតុក្នុងអាកាសយានស្ថិតក្នុងសេវាកម្មដោយចេតនា ហើយដោយដឹងថាឧបករណ៍ ឬសារធាតុនេះ អាចកម្ទេចអាកាសយាន ឬបណ្តាលឱ្យមានការខូចខាតដែលនឹងធ្វើឱ្យអាកាសយានមិនអាចហោះហើរបាន ឬបណ្តាលឱ្យមានការខូចខាត ដែលអាចនឹងធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពអាកាសយាន ក្នុងពេលដែលនឹងធ្វើកាហោះ-ហើរ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ១៩.- ការកម្ទេច ឬការធ្វើឱ្យខូចខាត ដល់មធ្យោបាយតម្រង់ទិសហោះហើរ

១-បុគ្គលណា ដែលកម្ទេចមធ្យោបាយតម្រង់ទិសហោះហើរដោយចេតនា ដែលបម្រើសេវាកម្មតម្រង់ទិសហោះហើរ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

២-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះជនណា ដែលធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនា ដល់មធ្យោបាយតម្រង់ទិសហោះហើរ ឬបង្អាក់ប្រតិបត្តិការ នៃមធ្យោបាយតម្រង់ទិសហោះហើរ ដែលបម្រើសេវាកម្មតម្រង់ទិសហោះហើរ ប្រសិនបើ អំពើនេះអាចនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពរបស់អាកាសយានកំពុងហោះហើរ ។

មាត្រា ២០.- ការផ្តល់ព័ត៌មានមិនពិត ដែលបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាព របស់អាកាសយាន ក្នុងពេលហោះហើរ

បុគ្គលណាដែលផ្តល់ដោយចេតនានូវព័ត៌មាន ដែលខ្លួនដឹងថាមិនពិត ហើយព័ត៌មាននេះ ធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ដល់សុវត្ថិភាពរបស់អាកាសយានក្នុងពេលហោះហើរ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ២១.- ការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សានៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន

១-បុគ្គលណាប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើមនុស្សដោយចេតនា ដោយប្រើសារធាតុ ឬវត្ថុណាមួយនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន ដែលបម្រើសេវាកម្មអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ប្រសិនបើសកម្មភាពនោះ :

ក-អាចបណ្តាលឱ្យមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរ ឬអាចបណ្តាលឱ្យស្លាប់ និង

ខ-អាចនឹងធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ដល់ប្រតិបត្តិការប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនៃអាកាសយានដ្ឋាន ឬសុវត្ថិភាពរបស់មនុស្សនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន ។

២-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែលសកម្មភាពនោះ :

ក-បណ្តាលឱ្យមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរ និង

ខ-បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ដល់ប្រតិបត្តិការប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនៃអាកាសយានដ្ឋាន ឬសុវត្ថិភាពរបស់មនុស្សនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន ។

៣-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត ក្នុងករណីដែលសកម្មភាពនោះ

ក-បណ្តាលឱ្យមានមរណភាពនៃជនរងគ្រោះ និង

ខ-បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ដល់ប្រតិបត្តិការ ប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនៃអាកាសយានដ្ឋាន ឬសុវត្ថិភាពរបស់មនុស្ស នៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន ។

មាត្រា ២២.- ការកម្ទេច ការធ្វើឱ្យខូចខាតដល់សម្ភារៈបរិក្ខារ នៃអាកាសយានដ្ឋាន អាកាសយានមិនស្ថិតក្នុងសេវាកម្ម និងការបង្អាក់សេវាកម្ម

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណា ដែលបានប្រព្រឹត្តដោយចេតនានូវអំពើណាមួយដូចខាងក្រោម :

ក-កម្ទេច ឬធ្វើឱ្យខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដល់សម្ភារៈបរិក្ខារ នៃអាកាសយានដ្ឋាន ដែលបម្រើសេវាកម្មអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ឬអាកាសយាន ដែលមិនស្ថិតក្នុងសេវាកម្ម និងដែលស្ថិតនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋានបម្រើសេវាកម្មអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ។

ខ-បង្អាក់សេវាកម្មរបស់អាកាសយានដ្ឋាន ដែលបម្រើសេវាកម្មអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ។

ប្រសិនបើការប្រព្រឹត្តិណាមួយដូចខាងលើនេះ បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬអាចនឹងបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ប្រតិបត្តិការប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនៃអាកាសយានដ្ឋាន ឬសុវត្ថិភាពរបស់មនុស្សក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន ។

មាត្រា ២៣.- បទល្មើសតាមបញ្ញត្តិ នៃច្បាប់កម្ពុជាផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តលើអាកាសយាន

បុគ្គលណាស្ថិតនៅលើអាកាសយានដែលបានធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ឬគេចវេះមិនធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ហើយដែលសកម្មភាព ឬការគេចវេះទាំងនេះត្រូវបានច្បាប់កម្ពុជាក្រៅពីច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិថាជាបទល្មើស ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិច្បាប់សម្រាប់បទល្មើស ដែលគេបានប្រព្រឹត្តនោះ ។

ផ្នែកទី ៣

សិទ្ធិអំណាចរបស់មេបញ្ជាការអាកាសយាន

មាត្រា ២៤.- វិធានការដើម្បីការពារសុវត្ថិភាពនៅលើអាកាសយាន

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើមេបញ្ជាការអាកាសយានមានមូលហេតុសមស្របនឹងជឿថាមានបុគ្គលម្នាក់បានប្រព្រឹត្ត កំពុងប្រព្រឹត្ត ឬហៀបនឹងប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាននូវ :

ក-បទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់កម្ពុជា ឬ

ខ-អំពើណាមួយដែលធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬអាចនឹងធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ :

ខ-១-សុវត្ថិភាពអាកាសយាន ឬ

ខ-២-សុវត្ថិភាពរបស់មនុស្សនៅលើអាកាសយាន ឬ

ខ-៣-សុវត្ថិភាពរបស់ទ្រព្យសម្បត្តិនៅលើអាកាសយាន ឬ

ខ-៤-សណ្តាប់ធ្នាប់ និងវិន័យនៅលើអាកាសយាន ។

២-មេបញ្ជាការអាកាសយាន អាចចាត់វិធានការសមស្របណាមួយ លើបុគ្គលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ដែលចាំបាច់ដើម្បី :

ក-ការពារសុវត្ថិភាពរបស់អាកាសយាន ឬមនុស្ស ឬទ្រព្យសម្បត្តិនៅលើអាកាសយាន ឬ

ខ-រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ និងវិន័យនៅលើអាកាសយាន ឬ

គ-អនុញ្ញាតឱ្យមេបញ្ជាការអាកាសយាន អាចប្រគល់ខ្លួនបុគ្គលនោះទៅឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬដាក់បុគ្គលនោះចុះពីលើអាកាសយានយោងតាមផ្នែកនេះ ។

៣-មេបញ្ជាការអាកាសយាន ដែលបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួនបុគ្គលណាម្នាក់តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះអាច :

ក-តម្រូវ ឬផ្តល់សិទ្ធិ ដល់សមាជិកក្រុមអាកាសយានិកដទៃទៀតឱ្យឃាត់ខ្លួនបុគ្គលនោះ ឬ

ខ-ស្នើសុំ ឬផ្តល់សិទ្ធិ ដល់អ្នកដំណើរឱ្យឃាត់ខ្លួនបុគ្គលនោះ ។

៤-សមាជិកក្រុមអាកាសយានិក ឬអ្នកដំណើរ អាចចាត់វិធានការទប់ស្កាត់សមស្រប ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ប្រសិនបើមានហេតុផលសមស្របនឹងជឿថា វិធានការនោះមានលក្ខណៈចាំបាច់ជាបន្ទាន់ដើម្បី :

ក-ការពារសុវត្ថិភាពអាកាសយាន ឬ

ខ-ការពារសុវត្ថិភាពរបស់មនុស្ស ឬទ្រព្យសម្បត្តិនៅលើអាកាសយាន ។

មាត្រា ២៥.- បុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើបុគ្គលណាម្នាក់ត្រូវបានឃាត់ខ្លួន យោងតាមមាត្រា ២៤ ខាងលើនេះ ។

២-មេបញ្ជាការអាកាសយាន តាមការប្រញាប់ជាក់ស្តែង និងបើអាចធ្វើបាន មុនពេលអាកាសយានចុះចត ត្រូវតែជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរនៃទីកន្លែង ដែលអាកាសយាននឹងចុះចត អំពីបុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួននៅលើអាកាសយាន និងមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលនោះ ។

៣-បុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន អាចដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃាត់ខ្លួនបន្តបាន នៅលើអាកាសយានដែលបានចុះចត តែនៅក្នុងស្ថានភាពដូចខាងក្រោម :

ក-បុគ្គលនោះត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ដើម្បីមេបញ្ជាការអាកាសយានអាចប្រគល់បុគ្គលនោះ ឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬ

ខ-អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៅទីកន្លែង ដែលអាកាសយានចុះចតបដិសេធទទួលយកបុគ្គលនោះចុះពីអាកាសយាន ឬ

គ-អាកាសយានធ្វើការចុះចតដោយបង្ខំ ហើយមេបញ្ជាការអាកាសយាន មិនអាចប្រគល់បុគ្គលនោះ ឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬ

ឃ-បុគ្គលនោះយល់ព្រមឱ្យគេដាក់ខ្លួន នៅលើអាកាសយានជាបន្ត ទៀត ដោយស្ថិតនៅក្រោមការឃាត់ខ្លួន ។

មាត្រា ២៦.- ការដាក់បុគ្គលណាម្នាក់ចុះពីអាកាសយាន

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើមេបញ្ជាការអាកាសយាន មានមូលហេតុសមស្របនឹងជឿថា មានបុគ្គលម្នាក់បានប្រព្រឹត្ត ឬហៀបនឹងប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន នូវអំពើណាមួយដែលធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬអាចនឹងធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ :

ក-សុវត្ថិភាពអាកាសយាន ឬ

ខ-សុវត្ថិភាពរបស់មនុស្សនៅលើអាកាសយាន ឬ

គ-សុវត្ថិភាពរបស់ទ្រព្យសម្បត្តិនៅលើអាកាសយាន ឬ

ឃ-សណ្តាប់ធ្នាប់ និងវិន័យនៅលើអាកាសយាន ។

២-មេបញ្ជាការអាកាសយានអាចដាក់បុគ្គលនោះ ចុះនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋណាមួយដែលអាកាសយាននោះចុះចត ។

៣-មេបញ្ជាការអាកាសយាន ត្រូវរាយការណ៍ដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋដែលខ្លួនបានដាក់បុគ្គលនោះចុះ អំពីបុគ្គលដែលត្រូវបាន ឬនឹងត្រូវដាក់ចុះ និងមូលហេតុនៃការដាក់ចុះនេះ ។

មាត្រា ២៧.- ជនល្មើសលើអាកាសយាន

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើមេបញ្ជាការអាកាសយានមានមូលហេតុសមស្របនឹងជឿថា មានបុគ្គលណាម្នាក់បានប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន នូវអំពើណាមួយ ដែលមេបញ្ជាការអាកាសយានយល់ថា ជាបទល្មើសធ្ងន់ធ្ងរមួយប្រឆាំងនឹងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២-មេបញ្ជាការអាកាសយាន អាចប្រគល់បុគ្គលនោះឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច នៃរដ្ឋអនុសញ្ញានៅក្នុងពេលអាកាសយានចុះចត ។

៣-មេបញ្ជាការអាកាសយាន តាមការប្រញាប់ជាក់ស្តែង និងបើអាចធ្វើបានមុនពេលអាកាសយានចុះចត ត្រូវតែជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋនោះ អំពីគោលបំណងរបស់ខ្លួន ក្នុងការប្រគល់បុគ្គលនោះ និងមូលហេតុនៃការប្រគល់នេះ ។

៤-មេបញ្ជាការអាកាសយាន ត្រូវតែផ្តល់ឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងរដ្ឋនោះ នូវភស្តុតាង និងព័ត៌មាននានា ដែលខ្លួនមានដោយស្របច្បាប់ ។

៥-ក្នុងមាត្រានេះ រដ្ឋអនុសញ្ញាមានន័យថា គឺជារដ្ឋមួយដែលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពី បទល្មើស និងសកម្មភាពដទៃទៀត ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តលើអាកាសយាន ដែលធ្វើនៅទីក្រុងតូក្យូ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៦៣ ។

មាត្រា ២៨.~ ការមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការឃាត់ខ្លួនស្របច្បាប់ ជាអាទិ៍

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើបុគ្គលណាម្នាក់ នៅលើអាកាសយាន ត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ឃុំខ្លួន ឬដាក់ចុះពីអាកាសយាន ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងស្របតាមជំពូកនេះ ។

២-គ្មានបុគ្គលណាអាចធ្វើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬព្រហ្មទណ្ឌទាក់ទងនឹងការឃាត់ខ្លួន ការឃុំខ្លួន ឬការដាក់ចុះពីអាកាសយាន ចំពោះ ៖

ក-ម្ចាស់អាកាសយាន ឬ

ខ-មេបញ្ជាការអាកាសយាន ឬ

គ-សមាជិកដទៃទៀតនៃក្រុមអាកាសយានិករបស់អាកាសយាន ឬ

ឃ-អ្នកដំណើរដែលធ្វើដំណើរតាមអាកាសយាន ឬ

ង-អ្នកដទៃទៀតដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការហោះហើរនៃអាកាសយាននោះ ។

ជំពូកទី ៤
បទឧក្រិដ្ឋលើបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ
ផ្នែកទី ១
ការបកស្រាយ

មាត្រា ២៩.- និយមន័យ

វាក្យស័ព្ទបច្ចេកទេសក្នុងច្បាប់នេះ មានន័យដូចខាងក្រោម ៖

បុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ មានន័យដូចខាងក្រោម ៖

ក-ប្រមុខរដ្ឋ ។

ខ-សមាជិកមួយរូបនៃស្ថាប័នមួយ ដែលអនុវត្តមុខងាររបស់ប្រមុខរដ្ឋ ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់រដ្ឋ ។

គ-ប្រមុខរដ្ឋាភិបាល ឬរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស នៅពេលណាដែលប្រមុខដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល ឬរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស ស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស ។

ឃ-សមាជិកនៃគ្រួសាររបស់ប្រមុខរដ្ឋាភិបាល ឬរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស ដែលអមដំណើរប្រមុខរដ្ឋាភិបាល ឬរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស ទៅកាន់រដ្ឋបរទេស ។

ង-តំណាង ឬមន្ត្រីនៃរដ្ឋមួយ ប្រសិនបើនៅពេល និងនៅទីកន្លែងដែលបទល្មើសក្រោមជំពូកនេះ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តប្រឆាំងនឹងបូរណភាពនៃសិទ្ធិបុគ្គល សេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ របស់តំណាង ឬមន្ត្រីនោះ ដែលតំណាង ឬមន្ត្រីនោះ មានសិទ្ធិក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ។

ច-សមាជិកគ្រួសាររបស់តំណាង ឬមន្ត្រីដូចមានចែងក្នុងចំណុច ង ដែលជាផ្នែកមួយនៃផ្ទះសម្បែងរបស់គាត់ ។

ផ្នែកទី ២

បទល្មើស

មាត្រា ៣០.- ឃាតកម្មលើបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ ឬការវាយប្រហារដំនៃទៀតលើបុគ្គល ដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ

១-បុគ្គលណាដែលបានសម្លាប់បុគ្គល ដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិដោយចេតនា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

២-បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា ដោយចេតនាលើបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដូចខាងក្រោម ៖

ក-ទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ប្រសិនបើអំពើនោះបណ្តាលឱ្យមានមរណភាពដល់ជនរងគ្រោះ ដោយគ្មានចេតនានឹងធ្វើឱ្យស្លាប់ ។

ខ-ទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ក្នុងករណីផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣១.- ការចាប់ពង្រត់ ការបង្ខាំង ឬការបំពារបំពានលើសេរីភាពរបស់ បុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ

១-បុគ្គលដែលចាប់ពង្រត់ ឬដែលបានបង្ខាំងបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិដោយចេតនា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ។

២-បុគ្គលដែលបំពារបំពានលើសេរីភាពរបស់បុគ្គល ដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ ដោយចេតនា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៣២.- ការវាយប្រហារលើអាគារផ្លូវការ កន្លែងស្នាក់នៅឯកជន ឬមធ្យោបាយធ្វើដំណើររបស់បុគ្គល ដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ

បុគ្គលណាដែលវាយប្រហារដោយចេតនាលើអាគារផ្លូវការ កន្លែងស្នាក់នៅឯកជន ឬមធ្យោបាយធ្វើដំណើរណាមួយរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ ឬអាគារ ឬអចលនទ្រព្យដទៃទៀតដែលនៅក្នុងនោះ ឬនៅលើនោះ បុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិមានវត្តមាន ដែលអាចនឹងធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់រូបរាងកាយ ឬសេរីភាពរបស់បុគ្គល ដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៣៣.- ការគំរាមកំហែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស លើបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ

បុគ្គលដែលគំរាមកំហែងថានឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសក្រោមជំពូកនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

ជំពូកទី ៥
ការចាប់ចំណាប់ខ្មាំង

មាត្រា ៣៤.- ការចាប់ចំណាប់ខ្មាំង

១-ការចាប់ចំណាប់ខ្មាំងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអំពើចាប់ ឬឃុំឃាំងបុគ្គលណាម្នាក់ ដោយគំរាមសម្លាប់ បង្កឱ្យរបួស ឬបន្តការឃុំឃាំង ក្នុងគោលបំណងបង្ខំឱ្យស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ នីតិប្រតិបត្តិ ឬស្ថាប័នតុលាការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស ឬស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ឬបុគ្គល ឬក្រុមបុគ្គលដទៃទៀត ឱ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើសកម្មភាពណាមួយជាលក្ខខណ្ឌចំហ ឬមិនចំហ សម្រាប់ការដោះលែងចំណាប់ខ្មាំង ជាអំពើចាប់ចំណាប់ខ្មាំង ។

២-អំពើចាប់ចំណាប់ខ្មាំងត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

ជំពូកទី ៦
ការការពារជារូបវន្តលើសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ
និងការបង្ក្រាបលើអំពើភេរវកម្មនុយក្លេអ៊ែរ
ផ្នែកទី ១
សេចក្តីផ្តើម

មាត្រា ៣៥.~ និយមន័យ

វាក្យស័ព្ទក្នុងជំពូកនេះ :

១-ការដឹកជញ្ជូននុយក្លេអ៊ែរជាអន្តរជាតិ មានន័យថា ជាការបញ្ជូនសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ :

ក-តាមគ្រប់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ដោយមានគោលបំណងនាំយកទៅហួសពីដែនដីនៃរដ្ឋដែលជាកន្លែងចាប់ផ្តើមការបញ្ជូន និង

ខ-ដោយចាប់ផ្តើមពីការចេញដំណើរ ពីបរិវេណរបស់អ្នកបញ្ជូនទំនិញនៅក្នុងរដ្ឋនោះ និងដែលបញ្ចប់ដោយការមកដល់កន្លែងមួយនៅក្នុងរដ្ឋ ដែលជាគោលដៅចុងក្រោយនៃការបញ្ជូន ។

២-គ្រឿងនុយក្លេអ៊ែរ សំដៅលើ :

ក-គ្រឿងផ្ទុះនុយក្លេអ៊ែរ និង

ខ-គ្រឿងសម្រាប់សាយភាយវិទ្យុសកម្ម ឬគ្រឿងដែលបញ្ចេញចុណ្ណភាគវិទ្យុសកម្ម ដែលដោយសារសមាសធាតុវិទ្យុសកម្មរបស់វា អាចបណ្តាលឱ្យមានមរណភាព របួសរូបកាយធ្ងន់ធ្ងរ ឬមហន្តរាយចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ ឬចំពោះបរិស្ថាន ។

៣-បរិក្ខារនុយក្លេអ៊ែរ សំដៅលើ :

ក-ម៉ាស៊ីនប្រតិកម្មនុយក្លេអ៊ែរ រួមមានម៉ាស៊ីនប្រតិកម្មនុយក្លេអ៊ែរដែលត្រូវបានតម្លើងនៅក្នុងនាវា យានជំនិះ អាកាសយាន ឬវត្ថុក្នុងលំហ

អាកាសសម្រាប់ប្រើជាប្រភពថាមពល ដើម្បីគោលបំណងជម្រុញទៅមុខ ឬដើម្បីគោលបំណងដទៃទៀត និង

ខ-រោងចក្រ ឬយានប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្ម រក្សាទុក កែឆ្នៃ ឬដឹកជញ្ជូនសារធាតុវិទ្យុសកម្ម ។

៤-សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ គឺជាសារធាតុណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

ក-ភ្លុយតូនីញ៉ូម លើកលែងតែភ្លុយតូនីញ៉ូម ដែលមានកំហាប់អ៊ីសូតូប លើសពី ៨០% នៅក្នុងភ្លុយតូនីញ៉ូម ២៣៨ ។

ខ-អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូម ២៣៣ ។

គ-អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូម ដែលត្រូវបង្កើនកម្រិតនៅក្នុងអ៊ីសូតូប ២៣៥ ឬ ២៣៣ ដែលជាអ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមដែលត្រូវបង្កើនកម្រិតនៅក្នុងអ៊ីសូតូប ២៣៥ ឬ២៣៣ មានន័យថាជាអ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមដែលមានអ៊ីសូតូប ២៣៥ ឬ២៣៣ ឬទាំងពីរ នៅក្នុងបរិមាណមួយដែលនាំឱ្យអនុបាតនៃបរិមាណផលបូករបស់អ៊ីសូតូបទាំងនោះ មានដល់អ៊ីសូតូប ២៣៨ គឺលើសពីអនុបាតនៃអ៊ីសូតូប ២៣៥ ដល់ អ៊ីសូតូប ២៣៨ ដែលកើតឡើងនៅក្នុងធម្មជាតិ ។

ឃ-អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមដែលមាននៅក្នុងល្បាយនៃអ៊ីសូតូប ដែលកើតឡើងនៅក្នុងធម្មជាតិ ក្រៅពីទម្រង់ជារ៉ែ ឬកាកសំណល់រ៉ែ ។

ង-សារធាតុណាមួយដែលមានសារធាតុ ដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ នេះ ពីចំណុច ក ដល់ចំណុច ឃ ។

៥-សារធាតុវិទ្យុសកម្ម គឺជា ៖

ក-សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ និង

ខ-សារធាតុវិទ្យុសកម្មផ្សេងទៀត ដែលមានចុណ្ណភាគវិទ្យុសកម្មដែល ៖

ខ-១-ឆ្លងកាត់ការបំបែកជាដុំតូចៗដោយឯកឯង ដែលជាដំណើរការមួយដែលត្រូវបានអមជាមួយ ដោយការបញ្ចេញកាំរស្មីអ៊ីយ៉ូដមួយប្រភេទ ឬច្រើនប្រភេទដូចជាចុណ្ណភាគអាល់ហ្វា បេតា ឬណឺត្រុង និងកាំរស្មីហ្គាមា និង

ខ-២-អាចដោយសារសមាសធាតុវិទ្យុសកម្ម ឬបរមាណូរបស់វាបណ្តាលឱ្យមានការស្លាប់ របួសរូបរាងកាយធ្ងន់ធ្ងរ ឬការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ ឬចំពោះបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៣៦.- ការអនុវត្តផ្នែកទី ២ និងផ្នែកទី ៣ នៃជំពូកនេះ

ផ្នែកទី ២ និងផ្នែកទី ៣ នៃជំពូកនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលបំណងសន្តិភាព :

ក-ក្នុងរយៈពេលដឹកជញ្ជូនសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរជាអន្តរជាតិ និង

ខ-ក្នុងរយៈពេលប្រើប្រាស់ រក្សាទុកក្នុងឃ្លាំង និងដឹកជញ្ជូនក្នុងស្រុក ។

ផ្នែកទី ២

ការការពារជារូបវន្តដែលចាំបាច់សម្រាប់សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

មាត្រា ៣៧.- ការកំណត់ប្រភេទសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរនៅក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបែងចែកជាប្រភេទតាមតារាងដូចមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៨.- កម្រិតនៃការការពារជារូបវន្ត ដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងការដឹកជញ្ជូនសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរជាអន្តរជាតិ

១-កម្រិតនៃការការពារជារូបវន្តលើសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ក្នុងអំឡុងពេលរក្សាទុកក្នុងឃ្លាំងដែលអាចកើតឡើងដោយចៃដន្យ ចំពោះការដឹកជញ្ជូនសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ជាអន្តរជាតិនោះ រួមមានវិធានការដូចខាងក្រោម :

ក-ចំពោះសារធាតុប្រភេទទី ៣ : ការរក្សាទុកក្នុងឃ្លាំងនៅក្នុងតំបន់មួយ ដែលការចេញចូលនៅតំបន់នោះ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ ។

ខ-ចំពោះសារធាតុប្រភេទទី ២ : ការរក្សាទុកក្នុងឃ្លាំងនៅក្នុង

ខ-១-តំបន់មួយ :

ខ-១.១-ដែលស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំដោយឆ្មាំ ឬដោយឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិក និង

ខ-១.២-ដែលហ៊ុមព័ទ្ធដោយរបាំងការពារជារូបវន្ត និង

ខ-១.៣-ដោយមានចំនួនច្រកចូលត្រូវបានកម្រិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងសមស្រប ឬ

ខ-២-តំបន់មួយដែលមានការការពារជារូបវន្តកម្រិតស្មើគ្នា ៖

គ-ចំពោះសារធាតុប្រភេទទី ១ ៖ ការរក្សាទុកក្នុងឃ្លាំងនៅក្នុងតំបន់ដែលត្រូវបានការពារ គឺដូចមានចែងក្នុងប្រភេទទី ២ ខាងលើ ៖

គ-១-ដែលការចេញចូលក្នុងតំបន់នោះ ត្រូវបានកំណត់ចំពោះតែបុគ្គលណា ដែលមានការសម្រេចអំពីការជឿទុកចិត្ត និង

គ-២-ដែលស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យតាមដានដោយឆ្មាំ ដែលមានការទាក់ទងព័ត៌មានជិតស្និទ្ធ ជាមួយកងកម្លាំងឆ្លើយតបសមស្រប ។

២-អង្គភាពទទួលខុសត្រូវចំពោះការរក្សាទុកក្នុងឃ្លាំងនូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ក៏ត្រូវតែចាត់វិធានការជាពិសេស ដើម្បីរកឱ្យឃើញ និងទប់ស្កាត់ការវាយប្រហារ ការចេញចូលដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ឬការយកសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរចេញដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

៣-កម្រិតនៃការការពារជារូបវន្ត សម្រាប់សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ក្នុងអំឡុងពេលដឹកជញ្ជូនជាអន្តរជាតិនោះ រួមមានវិធានការដូចខាងក្រោម ៖

ក-ចំពោះសារធាតុប្រភេទទី ២ និងទី ៣ ការដឹកជញ្ជូនត្រូវធ្វើឡើងនៅក្រោមការប្រុងប្រយ័ត្នជាពិសេស រួមមាន ៖

ក-១-ការរៀបចំជាមុនជាមួយអ្នកផ្ញើ អ្នកទទួលនិងអ្នកដឹកជញ្ជូន និង

ក-២-ការព្រមព្រៀងជាមុន រវាងរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល អាស្រ័យតាមយុត្តាធិការ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋ ដែលធ្វើការនាំចេញ នាំចូល ដោយបញ្ជាក់អំពីពេលវេលា ទីកន្លែង និងនីតិវិធីនៃការផ្ទេរការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការដឹកជញ្ជូន ។

ខ-ចំពោះសារធាតុ ប្រភេទទី ១ ការដឹកជញ្ជូនត្រូវធ្វើឡើង ៖

ខ-១-នៅក្រោមការប្រុងប្រយ័ត្នជាពិសេស ដូចកំណត់ខាងលើ សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនសារធាតុប្រភេទទី ២ និងទី ៣ និង

ខ-២-នៅក្រោមការពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំ ដោយការអមការពារ និង

ខ-៣-នៅក្រោមស្ថានភាពដែលធានាថា មានការទាក់ទងព័ត៌មានជិតស្និទ្ធជាមួយកងកម្លាំងឆ្លើយតបសមស្រប ។

គ-ចំពោះសារធាតុអ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមធម្មជាតិ (ក្រៅពីទម្រង់ជារ៉ែ ឬកាកសំណល់រ៉ែ) នោះការការពារ លើការដឹកជញ្ជូនអ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមនូវបរិមាណលើសពី ៥០០ (ប្រាំរយ) គីឡូក្រាម ត្រូវជូនព័ត៌មានជាមុនអំពីការបញ្ជូនទំនិញ ដោយបញ្ជាក់អំពី ៖

គ-១-វិធីដឹកជញ្ជូន និង

គ-២-ពេលវេលាគ្រោងនឹងមកដល់ និង

គ-៣-សេចក្តីបញ្ជាក់អំពីការទទួលទំនិញ ។

ផ្នែកទី ៣

បទល្មើសពាក់ព័ន្ធនឹងការការពារជារូបវន្តនូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

មាត្រា ៣៩.- កិច្ចការពារជារូបវន្តនូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ក្នុងអំឡុងពេលដឹកជញ្ជូននុយក្លេអ៊ែរជាអន្តរជាតិ

បុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៨ ខាងលើនេះ ដែលទាក់ទងដល់ការដឹកជញ្ជូនសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬនាំចូល នាំចេញសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរមកក្នុង ឬពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៤០.- ការទទួល ការកាន់កាប់ ការប្រើប្រាស់ ការផ្ទេរ ជាអាទិ៍ នូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

បុគ្គលណាទទួល កាន់កាប់ ប្រើប្រាស់ ផ្ទេរ ផ្លាស់ប្តូរ បោះចោល ឬធ្វើឱ្យរាយប៉ាយនូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរដោយចេតនា ដែលបណ្តាលឱ្យ ឬអាចបណ្តាលឱ្យមានមរណភាព របួសធ្ងន់ធ្ងរដល់បុគ្គលណាផ្សេងទៀត ឬខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបរិស្ថាន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

មាត្រា ៤១.- ចោរកម្មសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

១-បុគ្គលណាលួចសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

២-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់)ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម :

ក-ការលួចប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងពេល ឬបន្ទាប់ពីការប្រើហិង្សា ។

ខ-ការលួចប្រព្រឹត្តឡើងដោយផ្ទាល់ដោយមនុស្សច្រើននាក់ ឬដោយមានការទម្លុះទម្លាយ ។

មាត្រា ៤២.- ការបន្លំយកសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

បុគ្គលណាដែលទទួលបានសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ដោយបន្លំយក ឆបោក ឬប្រើឧបាយកលទុច្ចរិតផ្សេងទៀត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៤៣.- ការកំហែងយកសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

១-ការកំហែងយកមានន័យថា គឺជាអំពើដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រើហិង្សា គំរាមកំហែងថានឹងប្រើហិង្សា ឬបង្ខិតបង្ខំ ឬបំភិតបំភ័យតាមគ្រប់រូបភាព ដើម្បីទទួលបាននូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ។

២-ការកំហែងយក ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៤៤.- ការគំរាមកំហែងប្រើប្រាស់សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

១-បុគ្គលណា គម្រាមកំហែងថានឹងប្រើប្រាស់សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ដោយចេតនា ដើម្បីសម្លាប់ ឬបង្កឱ្យមានរបួសដល់បុគ្គលណាផ្សេងទៀត ឬបង្កឱ្យមានមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបរិស្ថាន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ។

២-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ចំពោះបុគ្គលណាដែលគម្រាមថានឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រា ៤១ (ចោរកម្មសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ) ខាងលើនេះ ដោយមានគោលបំណងបង្ខំឱ្យ :

ក-ស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ឬស្ថាប័នតុលាការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ខ-អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ឬ

គ-បុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ឱ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើនូវសកម្មភាពណាមួយ ។

ផ្នែកទី ៤

ការគ្រប់គ្រងអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ គីមី និងជីវសាស្ត្រ

មាត្រា ៤៥.- ការផលិត ប្រើប្រាស់ ជាអាទិ៍ នូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ គីមី និង ជីវសាស្ត្រ

១-បុគ្គលណាផលិត ទិញ លក់ កាន់កាប់ អភិវឌ្ឍ ដឹកជញ្ជូន ផ្ទេរ ឬប្រើដោយចេតនា នូវអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ អាវុធគីមី ឬអាវុធជីវសាស្ត្រ ឬមធ្យោបាយ

បញ្ជូនអាវុធទាំងនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

២-មធ្យោបាយបញ្ជូនអាវុធ ដែលមានបញ្ញត្តក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ សំដៅដល់កាំជ្រួចមីស៊ីល គ្រាប់ផ្លោង និងប្រព័ន្ធមិនមានមនុស្សដទៃទៀត ដែលអាចបញ្ជូនអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ អាវុធគីមី ឬអាវុធជីវសាស្ត្រ ទៅដល់គោលដៅមួយ និងត្រូវបានធ្វើឡើងជាពិសេសដើម្បីការប្រើប្រាស់នោះ ។

ផ្នែកទី ៥
ការបង្ក្រាបអំពើភេរវកម្មនុយក្លេអ៊ែរ

មាត្រា ៤៦.- ការកាន់កាប់ ជាអាទិ៍ នូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

បុគ្គលណាកាន់កាប់នូវសារធាតុវិទ្យុសកម្ម ឬផលិត ឬកាន់កាប់គ្រឿងនុយក្លេអ៊ែរ ដោយចេតនា ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យមានមរណភាព ឬរបួសរូបកាយធ្ងន់ធ្ងរ ឬ មហន្តរាយ ដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបរិស្ថាន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

មាត្រា ៤៧.- អំពើនាំឱ្យខូចខាតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសារធាតុវិទ្យុសកម្ម គ្រឿងនុយក្លេអ៊ែរ បរិក្ខារនុយក្លេអ៊ែរ

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ចំពោះបុគ្គលណាដែល :

ក-ដោយចេតនាប្រើសារធាតុវិទ្យុសកម្ម ឬគ្រឿងនុយក្លេអ៊ែរតាមគ្រប់វិធី ឬប្រើ ឬធ្វើឱ្យខូចខាតបរិក្ខារនុយក្លេអ៊ែរ ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលបញ្ចេញ ឬបណ្តាលឱ្យមានហានិភ័យនៃការបញ្ចេញសារធាតុវិទ្យុសកម្ម និង

ខ-មានគោលបំណងធ្វើឱ្យមានមរណភាព ឬរបួសរូបកាយធ្ងន់ធ្ងរ ឬ មហន្តរាយដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបរិស្ថាន ឬ

គ-មានគោលបំណងបង្ខំ :

គ-១-ស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ស្ថាប័នតុលាការ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស ឬ

គ-២-អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ឬ

គ-៣-បុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ឱ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើនូវសកម្មភាពណាមួយ ។

មាត្រា ៤៨.- ការគម្រាមកំហែង និងការទាមទារ

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែល :

ក-គំរាមកំហែងថានឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានបញ្ញត្តក្នុងមាត្រា ៤៧ ខាងលើនេះ ក្នុងស្ថានភាពដែលបង្ហាញថាការគំរាមកំហែងនោះអាចឱ្យជឿបាន ឬ

ខ-ទាមទារសារធាតុវិទ្យុសកម្ម ឬគ្រឿងនុយក្លេអ៊ែរ ឬបរិក្ខារនុយក្លេអ៊ែរ តាមរយៈការគំរាមកំហែង ក្នុងស្ថានភាពដែលបង្ហាញថាការគំរាមកំហែងនោះ អាចឱ្យជឿបាន ឬដោយប្រើហិង្សា ។

ជំពូកទី ៧

អំពើប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពនាវាចរណ៍ផ្លូវសមុទ្រ

ផ្នែកទី ១

ការអនុវត្ត

មាត្រា ៤៩.- ការមិនអនុវត្តជំពូកនេះ

ជំពូកនេះមិនអនុវត្តចំពោះ :

ក-នាវាចម្បាំង ឬ

ខ-នាវាដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋណាមួយ ឬដែលត្រូវបានប្រតិបត្តិដោយរដ្ឋណាមួយ ឬដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែល

ត្រូវបានប្រតិបត្តិដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅពេលដែលនាវានោះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជានាវាចម្បាំងជំនួយ ឬសម្រាប់គោលដៅគយ ឬនគរបាល ឬ

គ-នាវាដែលត្រូវបានយកចេញពីការធ្វើនាវាចរណ៍ ឬត្រូវបានលើកឡើង ដើម្បីជួសជុល ឬឈប់ប្រើការ ។

ផ្នែកទី ២
បទល្មើស

មាត្រា ៥០.- ការរឹបអូស ឬការត្រួតត្រាលើនាវា

បុគ្គលណារឹបអូស ឬធ្វើការត្រួតត្រាដោយខុសច្បាប់ ឬដោយប្រើហិង្សា ឬគំរាមកំហែង ឬដោយការបំភិតបំភ័យតាមគ្រប់រូបភាព ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៥១.- ការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងមនុស្សនៅលើនាវា

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដោយចេតនា ប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើមនុស្សនៅលើនាវា ប្រសិនបើអំពើនោះអាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃការធ្វើនាវាចរណ៍នៃនាវានោះ ។

មាត្រា ៥២.- ការបំផ្លាញ ឬការធ្វើឱ្យខូចខាតនាវា

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែល ដោយចេតនា បំផ្លាញ ឬធ្វើឱ្យខូចនាវា ឬទំនិញលើនាវា ប្រសិនបើ ការខូចខាតនោះអាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាព នៃការធ្វើនាវាចរណ៍ របស់នាវានោះ ។

មាត្រា ៥៣.- ការដាក់ឧបករណ៍ ឬសារធាតុលើនាវា

បុគ្គលណា ដោយចេតនា ដាក់ ឬបង្កឱ្យមានការដាក់នូវឧបករណ៍ ឬសារធាតុដែលអាចបំផ្លិចបំផ្លាញ ឬធ្វើឱ្យខូចខាតដល់នាវា ឬទំនិញលើនាវា ហើយ

ដែលធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬអាចបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ដល់សុវត្ថិភាពនៃការធ្វើនាវាចរណ៍របស់នាវា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៥៤.- ការកម្ទេច ឬការធ្វើឱ្យខូចខាតដល់ប្រព័ន្ធឧបករណ៍តម្រង់ទិសនាវាចរណ៍

បុគ្គលណាកម្ទេច ឬធ្វើឱ្យខូចខាតដល់ប្រព័ន្ធឧបករណ៍តម្រង់ទិសនាវាចរណ៍ ឬបង្អាក់ដល់ប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធឧបករណ៍តម្រង់ទិសនាវាចរណ៍ ដោយចេតនា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ប្រសិនបើអំពើនោះ អាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃការធ្វើនាវាចរណ៍របស់នាវានោះ ។

មាត្រា ៥៥.- ការផ្តល់ព័ត៌មានមិនពិត ដែលបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃការធ្វើនាវាចរណ៍នៃនាវា

បុគ្គលណាដែលផ្តល់ដោយចេតនា នូវព័ត៌មានដែលខ្លួនដឹងថាមិនពិត ហើយ ព័ត៌មាននេះធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃការធ្វើនាវាចរណ៍របស់នាវា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៥៦.- អំពើមនុស្សឃាតដែលទាក់ទងនឹងបទល្មើសក្នុងជំពូកនេះ

បុគ្គលណាសម្លាប់បុគ្គលណាផ្សេងទៀតដោយចេតនា ហើយអំពើនេះមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងបទល្មើសដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រា ៥០ ដល់មាត្រា ៥៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

មាត្រា ៥៧.- អំពើបង្ករបួសដែលទាក់ទងនឹងបទល្មើសក្នុងជំពូកនេះ

បុគ្គលណាដែលបង្កឱ្យមានរបួស ដល់បុគ្គលណាផ្សេងទៀតដោយចេតនា ហើយ អំពើនេះមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងបទល្មើស ដូចមានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រា

៥០ ដល់ មាត្រា ៥៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ២៥ (ម្ភៃប្រាំ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៥៨.- ការគំរាមកំហែងដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ ដល់នាវាចរណ៍ប្រកបដោយសុវត្ថិភាពរបស់នាវា

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ចំពោះបុគ្គលណាដែល :

ក-គំរាមកំហែងថានឹងប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយ ដែលជាបទល្មើសដូចមានបញ្ញត្តក្នុងមាត្រា ៥១ មាត្រា ៥២ ឬមាត្រា ៥៤ នៃច្បាប់នេះ ហើយ

ខ-ការគម្រាមកំហែងនោះ អាចនឹងបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាព នៃនាវាចរណ៍របស់នាវា ហើយនិង

គ-ការគម្រាមកំហែងនោះមានគោលបំណងបង្ខិតបង្ខំ :

គ-១-ស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ឬស្ថាប័នតុលាការ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬនៅក្នុងរដ្ឋបរទេសណាមួយ ឬ

គ-២-អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ឬ

គ-៣-បុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ឱ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ។

ផ្នែកទី ៣

សិទ្ធិអំណាចរបស់មេបញ្ជាការនាវា

មាត្រា ៥៩.- សិទ្ធិអំណាចក្នុងការប្រគល់ ជារអាទិ៍ នូវបុគ្គលណាមួយឱ្យទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើមេបញ្ជាការនាវាមានមូលហេតុសមស្របនឹងជឿថា បុគ្គលណាម្នាក់បានប្រព្រឹត្ត ឬកំពុងប្រព្រឹត្ត ឬហៀបនឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានបញ្ញត្តនៅក្នុងផ្នែកទី ២ ជំពូកទី ៧ នៃច្បាប់នេះ ។

២-មេបញ្ជាការនាវាអាចចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួនបុគ្គលនោះ ហើយប្រគល់ឱ្យទៅ :

ក-អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋអនុសញ្ញាឬ

ខ-អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដទៃទៀត ។

៣-មេបញ្ជាការនាវាដែលមានបំណងប្រគល់ខ្លួនបុគ្គលណាម្នាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ ត្រូវជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋអនុសញ្ញានោះ :

ក-អំពីបំណងប្រគល់ខ្លួនបុគ្គលនោះដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និង

ខ-អំពីមូលហេតុនៃបំណងប្រគល់ខ្លួនបុគ្គលនោះ ។

៤-មេបញ្ជាការនាវាត្រូវជូនដំណឹងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើ :

ក-នៅមុនពេលដែលនាវាបានចូលទៅដល់ដែនសមុទ្ររបស់រដ្ឋអនុ-សញ្ញា ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន ឬ

ខ-ឱ្យបានឆាប់ជាបន្ទាន់សមស្របតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង នៅក្នុងករណីដទៃទៀត ។

៥-នៅពេលដែលមេបញ្ជាការនាវា ប្រគល់ខ្លួនបុគ្គលណាម្នាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ មេបញ្ជាការនាវានោះ ត្រូវផ្តល់ឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋអនុសញ្ញានូវរាល់ភស្តុតាងទាំងអស់ដែលខ្លួនមាន ហើយដែលទាក់ទងទៅនឹងបទល្មើសដោយសន្មត ។

៦-ក្នុងមាត្រានេះ រដ្ឋអនុសញ្ញា មានន័យថាគឺជារដ្ឋដែលជាភាគីនៃអនុ-សញ្ញា សម្រាប់ការបង្ក្រាបសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពនៃនាវាចរណ៍ផ្លូវសមុទ្រ ដែលធ្វើនៅទីក្រុងរ៉ូម នាថ្ងៃទី ១០ ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៨៨ ។

មាត្រា ៦០.- ពុំមានទោសប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការឃាត់ខ្លួនស្របច្បាប់

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើជនណាម្នាក់លើនាវាត្រូវបានចាប់ ឬឃុំខ្លួន ឬត្រូវបានបញ្ជូនខ្លួនឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ស្របតាមជំពូកនេះ ។

២-គ្មានជនណាម្នាក់អាចដាក់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬបណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះការឃុំខ្លួន ឬការបញ្ជូនខ្លួនប្រឆាំងនឹង ៖

ក-ម្ចាស់នាវា ឬប្រតិបត្តិករនាវា ឬ

ខ-មេបញ្ជាការនាវា ឬ

គ-សមាជិកក្រុមនាវិកដទៃណាទៀតដែលទទួលបញ្ជាពីមេបញ្ជាការនាវា ឬ

ឃ-អ្នកដំណើរដែលធ្វើដំណើរតាមនាវាណាមួយដែលទទួលបញ្ជាពីមេបញ្ជាការនាវា ឬ

ង-ជនដទៃណាទៀតដែលទទួលខុសត្រូវលើដំណើរនាវានោះ ។

ជំពូកទី ៨

បទល្មើសប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចល័តដែលស្ថិតនៅលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ

ផ្នែកទី១

ការបកស្រាយ

មាត្រា ៦១.- និយមន័យ

ទីតាំងអចល័ត មានន័យថាជាកោះសិប្បនិម្មិត ឬមូលដ្ឋាន ឬសំណង់ ឬអគារ ដែលភ្ជាប់នឹងបាតសមុទ្រជាអចិន្ត្រៃយ៍ សម្រាប់គោលបំណងក្នុងការរុករក ឬធ្វើអាជីវកម្មធនធានធម្មជាតិ ឬសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងទៀតខាងសេដ្ឋកិច្ច ។

ផ្នែកទី ២
បទល្មើស

មាត្រា ៦២.- ការដណ្តើមកាន់កាប់ ការត្រួតត្រាលើទីតាំងអចល័ត

បុគ្គលណា ដោយចេតនា ដណ្តើមកាន់កាប់ ឬធ្វើការត្រួតត្រាលើទីតាំងអចល័ត ដោយប្រើហិង្សា ឬដោយការគំរាមកំហែង ឬដោយការបំភិតបំភ័យតាមគ្រប់រូបភាព ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦៣.- ការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងមនុស្សនៅលើទីតាំងអចល័ត

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើមនុស្សនៅលើទីតាំងអចល័ត ប្រសិនបើអំពើនោះ អាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចល័តនោះ ។

មាត្រា ៦៤.- ការកម្ទេច ការធ្វើឱ្យខូចខាតទីតាំងអចល័ត

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែលបានកម្ទេច ឬធ្វើឱ្យខូចខាតទីតាំងអចល័តដោយចេតនា ប្រសិនបើអំពើនោះ អាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចល័តនោះ ។

មាត្រា ៦៥.- ការដាក់ឧបករណ៍ ឬសារធាតុនៅលើទីតាំងអចល័ត

បុគ្គលណា ដោយចេតនា ដាក់ ឬបង្កឱ្យមានការដាក់នូវឧបករណ៍ ឬសារធាតុ ដែលអាចបំផ្លាញទីតាំងអចល័ត ឬបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចល័ត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦៦.- អំពើមនុស្សឃាតដែលទាក់ទងនឹងបទល្មើសក្នុងជំពូកនេះ

បុគ្គលណាសម្លាប់បុគ្គលណាម្នាក់ផ្សេងទៀត ហើយអំពើនេះមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងបទល្មើស ដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រា ៦២ ដល់មាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ។

មាត្រា ៦៧.- អំពើបង្ករបួសដែលទាក់ទងនឹងបទល្មើសក្នុងជំពូកនេះ

បុគ្គលណាដែលបង្កឱ្យមានរបួសដល់បុគ្គលណាម្នាក់ផ្សេងទៀត ហើយអំពើនេះ មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងបទល្មើស ដូចមានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រា ៦២ ដល់មាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ២៥ (ម្ភៃប្រាំ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦៨.- ការគម្រាមកំហែងដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចលិត

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិតចំពោះបុគ្គលណាដែល :

ក-គម្រាមកំហែងថានឹងប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយ ដែលជាបទល្មើសដូចមានបញ្ញត្តក្នុងមាត្រា ៦២ ដល់មាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ ហើយ

ខ-ការគំរាមកំហែងនោះមានគោលបំណងបង្ខិតបង្ខំ :

ខ-១-ស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ឬស្ថាប័នតុលាការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬនៅក្នុងរដ្ឋបរទេសណាមួយ ឬ

ខ-២-អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ឬ

ខ-៣-បុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ឱ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ។

ជំពូកទី ៩
ការដាក់សញ្ញាសម្គាល់គ្រឿងផ្ទុះផ្លាស្ទិកសម្រាប់គោលបំណងរកឃើញ
ផ្នែកទី ១
ការបកស្រាយ

មាត្រា ៦៩.- និយមន័យ

នៅក្នុងជំពូកនេះ វាក្យស័ព្ទ :

១-សារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះ មានន័យថាគឺជាសារធាតុមួយបែបដូចរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៧១ ដែលត្រូវបានដាក់ចូលក្នុងគ្រឿងផ្ទុះណាមួយ ដើម្បីធ្វើឱ្យគ្រឿងផ្ទុះនោះ អាចត្រូវបានរកឃើញ ។

២-ឧបករណ៍យោធាមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ គឺជាឧបករណ៍ដែលត្រូវបានផលិតជាពិសេសដោយឡែកសម្រាប់គោលបំណងផ្នែកយោធា ឬនគរបាល អនុ-លោមតាមច្បាប់របស់រដ្ឋ ដែលនៅក្នុងនោះ ឧបករណ៍ទាំងនោះ ត្រូវបានផលិតដោយមិនកំណត់ត្រឹមតែគ្រាប់កាំភ្លើង គ្រាប់បែក ក្បាលគ្រាប គ្រាប់មីន គ្រាប់កាំជ្រួចមីស៊ីល គ្រាប់រ៉ុក្កែត វិសេវ គ្រាប់បែកដៃ និងគ្រាប់បុកទម្លុះ ។

៣-គ្រឿងផ្ទុះ មានន័យថាគឺជាផលិតផលគ្រឿងផ្ទុះដែលជាទូទៅត្រូវបានស្គាល់ថាគឺជាគ្រឿងផ្ទុះផ្លាស្ទិក រួមមានគ្រឿងផ្ទុះមានទម្រង់ជាបន្ទះទន់បត់បាន ឬទាញយឺតបាន ដូចមានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៧០ នៃច្បាប់នេះ ។

៤-ការផលិត មានន័យថាគឺជាដំណើរការ រួមទាំងការកែច្នៃឡើងវិញ ដែលផលិតចេញនូវគ្រឿងផ្ទុះ ។

៥-ការដាក់សញ្ញាសម្គាល់ មានន័យថាជាការដាក់បញ្ចូលសារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះ ទៅក្នុងគ្រឿងផ្ទុះណាមួយយោងតាមមាត្រា ៧០ នៃច្បាប់នេះ ។

៦-រដ្ឋដែលផលិត មានន័យថាគឺជារដ្ឋមួយដែលនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋនោះផលិតករផលិតគ្រឿងផ្ទុះ ។

៧-គ្រឿងផ្ទុះគ្មានសញ្ញាសម្គាល់ មានន័យថាជាគ្រឿងផ្ទុះដែលមិនត្រូវបានដាក់សញ្ញាសម្គាល់ដោយសារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះយោងតាមមាត្រា ៧១ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៧០.- ការពិពណ៌នាគ្រឿងផ្ទុះ

១-ជំពូកនេះអនុវត្តចំពោះគ្រឿងផ្ទុះដែល :

ក-ផលិតឡើងដោយរូបមន្តគ្រឿងផ្ទុះខ្លាំងចំនួនមួយ ឬច្រើន ដែលតាមទម្រង់សុទ្ធរបស់វាមានសម្ពាធចំហាយតិចជាង ១០$^{-៤}$ ប៉េអា នៅកម្រិតសីតុណ្ហភាព ២៥ អង្សា និង

ខ-ផលិតឡើងដោយមានសម្ភារៈចងរុំភ្ជាប់ និង

គ-ជាល្បាយមួយដែលទន់ ឬអាចបត់បាននៅកម្រិតសីតុណ្ហភាពក្នុងបន្ទប់ធម្មតា ។

២-សម្រាប់គោលបំណងនៃជំពូកនេះ គ្រឿងផ្ទុះដូចខាងក្រោមមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាគ្រឿងផ្ទុះឡើយ ប្រសិនបើគ្រឿងផ្ទុះទាំងនោះត្រូវបានបន្តរក្សាទុក ឬប្រើប្រាស់ សម្រាប់គោលបំណងដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ឬត្រូវបានដាក់បញ្ចូលតាមការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ :

ក-គ្រឿងផ្ទុះដែលត្រូវបានផលិតឡើង ឬត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបរិមាណមានកំណត់ សម្រាប់តែការប្រើប្រាស់នៅក្នុងការស្រាវជ្រាវ ការអភិវឌ្ឍ ឬការសាកល្បង ដែលមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវនូវគ្រឿងផ្ទុះថ្មី ឬគ្រឿងផ្ទុះកែលម្អ ។

ខ-គ្រឿងផ្ទុះ ដែលត្រូវបានផលិតឡើង ឬត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបរិមាណមានកំណត់ សម្រាប់តែការប្រើប្រាស់នៅក្នុងការហ្វឹកហ្វឺនផ្នែករាវរកគ្រឿងផ្ទុះ និង/ឬការអភិវឌ្ឍ ឬការសាកល្បងដែលមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវនូវឧបករណ៍រាវរកគ្រឿងផ្ទុះ ។

គ-គ្រឿងផ្ទុះដែលត្រូវបានផលិតឡើង ឬត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបរិមាណមានកំណត់ សម្រាប់តែគោលបំណងនីតិវេជ្ជសាស្ត្រ ដែលមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ ។

ឃ-គ្រឿងផ្ទុះដែលត្រូវបានគ្រោងដាក់ ហើយត្រូវដាក់បញ្ចូលជាផ្នែកបន្ថែមមួយនៃឧបករណ៍យោធា ដែលមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋផលិតក្នុងពេលរវាង ៣ (បី) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីអនុសញ្ញាស្តីពីការកំណត់សញ្ញាសម្គាល់គ្រឿងផ្ទុះធ្វើពីផ្លាស្ទិក សម្រាប់គោលបំណងរកឃើញ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងម៉ុងរ៉េអាល់ នាថ្ងៃទី ១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩១ ចូលជាធរមានចំពោះរដ្ឋនោះ ។

៣-នៅក្នុងជំពូកនេះ :

មានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ មានន័យថាត្រូវបានអនុញ្ញាតយោងតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិនៃរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ។

គ្រឿងផ្ទុះខ្លាំង រួមមានគ្រឿងផ្ទុះដែលបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៤ ឬជាតិផ្ទុះខ្លាំងដទៃទៀត ។

មាត្រា ៧១.- សារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះ

១-សារធាតុដូចមានរាយនៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ ៣ នៃច្បាប់នេះ គឺជាសារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះ ហើយមានគោលបំណងប្រើប្រាស់ ដើម្បីធ្វើឱ្យគ្រឿងផ្ទុះងាយនឹងត្រូវបានរកឃើញតាមរយៈការតាមដានរកចំហាយ ។

២-សារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះត្រូវបានដាក់ចូលក្នុងគ្រឿងផ្ទុះ :

ក-តាមរបៀបមួយ ដែលសម្រេចបានការលាយស្មើគ្នានៅក្នុងផលិតផលសម្រេច និង

ខ-តាមកម្រិតកំហាប់អប្បបរិមាដូចមាននៅក្នុងលេខរៀងពាក់ព័ន្ធ ក្នុងតារាងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៣ នៅក្នុងផលិតផលសម្រេចនៅពេលផលិត ។

ផ្នែកទី ២

បទល្មើស

មាត្រា ៧២.- ការផលិតគ្រឿងផ្ទុះគ្មានសញ្ញាសម្គាល់

បុគ្គលណាផលិតគ្រឿងផ្ទុះគ្មានសញ្ញាសម្គាល់ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៧៣.- ការកាន់កាប់ ការដឹកជញ្ជូន ការនាំចេញ ការនាំចូល នូវគ្រឿងផ្ទុះគ្មានសញ្ញាសម្គាល់

១-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែលកាន់កាប់ ឬដឹកជញ្ជូននូវគ្រឿងផ្ទុះគ្មានសញ្ញាសម្គាល់ ឬនាំចេញ ឬនាំចូលនូវគ្រឿងផ្ទុះគ្មានសញ្ញាសម្គាល់មកក្នុង ឬចេញពីព្រះរាជាណា-ាចក្រកម្ពុជា ។

២-កថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះការកាន់កាប់ ដឹកជញ្ជូន នាំចេញ ឬនាំចូល នូវគ្រឿងផ្ទុះគ្មានសញ្ញាសម្គាល់ ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សម្រាប់គោលបំណងបំពេញមុខងារយោធា ឬនគរបាល និងសម្រាប់គោលបំណងដែលសមស្របទៅនឹងគោលបំណង នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការកំណត់សញ្ញាសម្គាល់នៃគ្រឿងផ្ទុះផ្លាស្ទិក សម្រាប់ជាកម្មវត្ថុនៃការស្រាវជ្រាវរក ដែលធ្វើនៅទីក្រុង ម៉ុងរ៉េអាល់ ឆ្នាំ ១៩៩១ ។

ជំពូកទី ១០
ការដាក់គ្រាប់បែកភេរវកម្ម
ផ្នែកទី ១
ការបកស្រាយ

មាត្រា ៧៤.‑ និយមន័យ

វាក្យស័ព្ទក្នុងជំពូកនេះ :

១-គ្រឿងផ្ទុះ ឬគ្រឿងប្រល័យដទៃទៀត មានន័យថា :

ក-ជាគ្រឿងផ្ទុះ ឬអាវុធធ្វើឱ្យឆាបឆេះ ឬឧបករណ៍ណាមួយដែលធ្វើឡើង ឬមានសមត្ថភាព ដើម្បីបណ្ដាលឱ្យមានមរណភាព ឬរបួសធ្ងន់ធ្ងរដល់រាងកាយ ឬ ការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ

ខ-ជាអាវុធ ឬឧបករណ៍ណាមួយដែលធ្វើឡើង ឬមានសមត្ថភាព ដែលបណ្ដាលឱ្យមានមរណភាព ឬរបួសធ្ងន់ធ្ងរដល់រាងកាយ ឬការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារ ការបញ្ចេញ ការបាចសាចចេញ ឬផលប៉ះពាល់ដោយ :

ខ-១-សារធាតុគីមីពុល ឬ

ខ-២-សារធាតុជីវសាស្ត្រ ឬ

ខ-៣-ជាតិពុល ឬសារធាតុដូចគ្នាឬសារធាតុប្រហាក់ប្រហែល ឬ

ខ-៤-ការសាយភាយកាំរស្មី ឬ

ខ-៥-សារធាតុវិទ្យុសកម្ម ។

២-បរិវេណហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ មានន័យថាគឺជាបរិវេណសាធារណៈ ឬកាន់កាប់ដោយឯកជនដែលផ្ដល់ ឬបែងចែកសេវាកម្ម ដូចជា ទឹក ប្រព័ន្ធលូទឹកថាមពល ប្រេងឥន្ធនៈ ឬគមនាគមន៍ ដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈជន ។

៣-ទីកន្លែងសាធារណៈ មានន័យថា :

ក-ផ្នែកមួយនៃអាគារ ដី ផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវទឹក ឬទីកន្លែងដទៃទៀត និង

ខ-ទីកន្លែងពាណិជ្ជកម្ម អាជីវកម្ម វប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ អប់រំ សាសនា រដ្ឋាភិបាល ទីកំសាន្ត រមណីយដ្ឋាន ឬទីតាំងដូចគ្នានេះ ដែលអាចចេញចូលបាន ឬបើកឱ្យសាធារណៈជនគ្រប់ពេលវេលាតាមពេលកំណត់ ឬម្តងម្កាល ។

៤-ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ មានន័យថាជាមធ្យោបាយ និងឧបករណ៍ដឹកនាំគ្រប់ប្រភេទ ទោះបីជាកម្មសិទ្ធិសាធារណៈ ឬឯកជនក្តី ដែលត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុង ឬសម្រាប់សេវាកម្មសាធារណៈ ដើម្បីដឹកជញ្ជូនមនុស្ស ឬទំនិញ ។

ផ្នែកទី ២

បទល្មើស

មាត្រា ៧៥.- ការបញ្ជូន ការដាក់ ការបាញ់ ឬការធ្វើឱ្យផ្ទុះគ្រឿងផ្ទុះ ឬ គ្រឿងប្រល័យ នៅទីកន្លែងសាធារណៈ ជាអាទិ៍

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ដល់ ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ ឬអស់មួយជីវិត ចំពោះបុគ្គលណាដែល ដោយចេតនា បញ្ជូន ដាក់ បាញ់ ឬធ្វើឱ្យផ្ទុះគ្រាប់បែក ឬគ្រឿងប្រល័យដទៃទៀតនៅក្នុង ឬចូលទៅក្នុង ឬប្រឆាំងនឹងទីកន្លែងសាធារណៈ ឬបរិវេណរបស់រដ្ឋ ឬរដ្ឋាភិបាល ឬប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ឬបរិវេណហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយមានគោលបំណងធ្វើឱ្យ :

ក-មានមរណភាព ឬរបួសធ្ងន់ធ្ងរដល់រាងកាយ ឬ

ខ-អន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរដល់ទីកន្លែង បរិវេណ ឬប្រព័ន្ធទាំងនោះ ហើយប្រសិនបើមានការអន្តរាយនោះ នឹងបណ្តាលឱ្យមាន ឬអាចនឹងបណ្តាលឱ្យមានការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចធ្ងន់ធ្ងរ ។

ជំពូកទី ១១
ហិរញ្ញប្បទាន និងជំនួយសម្រាប់ភេរវកម្ម
ផ្នែកទី ១
បទល្មើស

មាត្រា ៧៦.- ការផ្ដល់ ឬការប្រមូលទ្រព្យសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអំពើភេរវកម្ម ឬក្នុងការជួយដល់ភេរវករ

១-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែល ដោយចេតនា ផ្តល់ ឬប្រមូលទ្រព្យដោយមានបំណង ឬ ដោយដឹងថា ទ្រព្យនោះនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ទាំងមូល ឬមួយផ្នែកដើម្បីប្រព្រឹត្ត :

ក-អំពើមួយដែលជាបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសដែលស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់នៃអនុសញ្ញា ដែលមានរាយបញ្ជីនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីការបង្ក្រាបហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដែលត្រូវបានធ្វើ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក ឆ្នាំ ២០០០ ឬ

ខ-អំពើមួយដែលមានគោលបំណងបង្កឱ្យមានមរណភាព ឬរបួសធ្ងន់ធ្ងរ ដល់រូបរាងកាយបុគ្គលណាម្នាក់ផ្សេងទៀត ក្រៅពីបុគ្គលដែលចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងអរិភាពប្រដាប់អាវុធ នៅក្នុងស្ថានភាពវិវាទប្រដាប់អាវុធ ប្រសិនបើគោលបំណងនៃអំពើនោះ តាមប្រភេទ និងបរិបទរបស់វា គឺដើម្បីបំភិតបំភ័យក្រុមណាមួយនៃប្រជាជន ឬដើម្បីបង្ខំ :

ខ-១-ស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ឬស្ថាប័នតុលាការនៅក្នុងព្រះរាជាចក្រកម្ពុជា ឬ

ខ-២-អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ឬ

ខ-៣-បុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ឱ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើនូវសកម្មភាពណាមួយ ។

២-អំពើដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ គឺជាបទល្មើស ទោះបីជាទ្រព្យដែលផ្តល់ ឬប្រមូលនោះ មិនត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តក្នុងច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសក៏ដោយ ។

មាត្រា ៧៧.- ការផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យប្រើនូវទ្រព្យសម្បត្តិ ធនធាន ឬសេវាកម្មដល់ភេរវករ បុគ្គល ឬអង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភេរវករ

១-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែល ដោយចេតនា ផ្តល់លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ ធនធាន ឬសេវាកម្មដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល សម្រាប់ជាអត្ថប្រយោជន៍របស់ :

ក-បុគ្គលណាមួយដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានបញ្ញត្តនៅក្នុងច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ឬ

ខ-អង្គភាពដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ឬដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលដោយបុគ្គលដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងចំណុច ក ខាងលើនេះ ឬ

គ-បុគ្គល ឬអង្គភាពណាមួយដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាម ឬតាមការបញ្ជារបស់បុគ្គល ដែលបានបញ្ញត្តក្នុងចំណុច ក ខាងលើនេះ ។

២-អំពើដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ គឺជាបទល្មើស ទោះបីជាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬធនធាន ឬសេវាកម្មមិនត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តក្នុងច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសក៏ដោយ ។

មាត្រា ៧៨.- ការគេណ្ឌ និងការបណ្តុះបណ្តាលភេរវករ

១-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែល ដោយចេតនា ចូលរួមក្នុង :

ក-ការកេណ្ឌមនុស្សឱ្យអង្គការ ដែលត្រូវបានបង្កើត ឬដែលនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីគោលបំណងភេរវកម្ម ឬ

ខ-ការបណ្ដុះបណ្ដាលមនុស្ស ដើម្បីគោលបំណងភេរវកម្ម ។

២-សម្រាប់ចំណុច ក ឬចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ គោលបំណងភេរវកម្ម គឺ :

ក-គោលបំណងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលបញ្ញត្តក្នុងច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ឬ

ខ-គោលបំណងប្រព្រឹត្តអំពើមួយ ដែលមានបំណងបង្កឱ្យមានមរណភាព ឬរបួសធ្ងន់ធ្ងរ ដល់រូបរាងកាយបុគ្គលណាម្នាក់ផ្សេងទៀត ក្រៅពីបុគ្គលដែលចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងអរិភាពប្រដាប់អាវុធ នៅក្នុងស្ថានភាពវិវាទប្រដាប់អាវុធ ប្រសិនបើគោលបំណងនៃអំពើនោះ តាមប្រភេទ និងបរិបទរបស់វា គឺដើម្បីបំភិតបំភ័យក្រុមណាមួយនៃប្រជាជន ឬដើម្បីបង្ខំ :

ខ-១-ស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ឬស្ថាប័នតុលាការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ខ-២-អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ឬ

ខ-៣-បុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ឱ្យធ្វើ ឬមិនធ្វើនូវសកម្មភាពណាមួយ ។

ផ្នែកទី ២

ការបង្កក ការឃាត់ទុក និងការរឹបអូសទ្រព្យភេរវកម្ម

មាត្រា ៧៩.- ការបង្កកទ្រព្យរបស់បុគ្គល

១-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ អាចធ្វើអធិបញ្ញា ឱ្យអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាសាលាឧទ្ធរណ៍ ឬព្រះរាជអាជ្ញាសាលាដំបូង បង្កកទ្រព្យរបស់បុគ្គលណាមួយប្រសិនបើ :

ក-ឈ្មោះរបស់បុគ្គលនោះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងបញ្ជីនៃបុគ្គល និងអង្គភាពដែលជាកម្មសិទ្ធិ ដែលត្រូវបានរក្សាទុកដោយគណៈកម្មាធិការដែល

ត្រូវបានបង្កើតឡើង ក្រោមសេចក្តីសម្រេចលេខ ១២៦៧ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬ

ខ-បុគ្គលនោះគឺជា :

ខ-១-បុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលបញ្ញត្តនៅក្នុងច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នានៅក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ឬ

ខ-២-អង្គភាពដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ឬដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល ដោយបុគ្គលនោះ ឬ

ខ-៣-បុគ្គល ឬអង្គភាពដែលធ្វើសកម្មភាពជំនួសឱ្យ ឬតាមបញ្ជារបស់បុគ្គលនោះ ។

២-ទ្រព្យរបស់បុគ្គល ដែលបានបញ្ញត្តក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ រាប់បញ្ចូលមូលនិធិដែលបានមក ឬបង្កើតបានពីទ្រព្យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ឬដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល ដោយបុគ្គល ឬអង្គភាពខាងលើនេះ ។

៣-ប្រសិនបើទ្រព្យរបស់បុគ្គលណាមួយត្រូវបានបង្កកតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បុគ្គលនោះអាចស្នើសុំទៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌តាមរយៈអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាសាលាឧទ្ធរណ៍ ឬព្រះរាជអាជ្ញាសាលាដំបូង ដើម្បីសុំដកការបង្កកទ្រព្យនោះបានដោយសម្អាងលើមូលហេតុថា :

ក-ឈ្មោះរបស់បុគ្គលនោះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលដោយកំហុសនៅក្នុងបញ្ជី ដែលមានចែងក្នុងចំណុច ក នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ឬ

ខ-ទោះបីជាឈ្មោះបុគ្គលនោះដូចគ្នានឹងឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីនោះក្តី ក៏បុគ្គលនោះមិនមែនជាបុគ្គលដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីនោះឡើយ ឬ

គ-បុគ្គលនោះមិនមែនជាប្រភេទជនដែលមានចែងក្នុងចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ ឬ

ឃ-ឈ្មោះរបស់បុគ្គលនោះ ត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជីនោះ ។

មាត្រា ៨០.- ការបង្កកទ្រព្យកខ្វក់

១-តុលាការអាចបញ្ជាឱ្យបង្កកទ្រព្យ ប្រសិនបើតុលាការពិនិត្យឃើញថា មានមូលហេតុសមហេតុផលនឹងសង្ស័យថាទ្រព្យនោះគឺជាទ្រព្យកខ្វក់ ។

២-តុលាការត្រូវដកបទបញ្ជា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើពិនិត្យឃើញថាទ្រព្យនោះមិនមែនជាទ្រព្យកខ្វក់ទេ ។

មាត្រា ៨១.- ការឃាត់ទុកទ្រព្យ

អាជ្ញាធរអនុវត្តច្បាប់ ក្រោយពេលដឹងថាមានវត្តមាននៃទ្រព្យកខ្វក់ ត្រូវតែឃាត់ទុកទ្រព្យនោះ និងដោយគ្មានបង្អង់ ហើយយ៉ាងឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន សុំបញ្ជាពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យនោះ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៨០ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៨២.- ការរឹបអូសទ្រព្យ

តុលាការអាចបញ្ជាឱ្យរឹបអូសដាក់ជាសម្បត្តិរដ្ឋ នូវទ្រព្យដែលត្រូវបានបង្កកតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៩ ឬមាត្រា ៨០ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើតុលាការពិនិត្យឃើញ និងជឿជាក់ថាទ្រព្យនោះជាទ្រព្យកខ្វក់ ជាជាងទ្រព្យដែលមិនមែនជាទ្រព្យកខ្វក់ ។

មាត្រា ៨៣.- ការចោទប្រកាន់ ឬការសម្រេចដាក់ទោសដែលមិនចាំបាច់

សេចក្តីសម្រេចបង្កកទ្រព្យ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៧៩ មាត្រា ៨០ ឬការឃាត់ទុកតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨១ ឬការរឹបអូសទ្រព្យតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨២ នៃច្បាប់នេះ អាចត្រូវបានធ្វើឡើងទោះបីជា :

ក-ពុំមានបុគ្គលណាម្នាក់ត្រូវបានចោទប្រកាន់ ឬសម្រេចឱ្យជាប់ទោសពីបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ឬ

ខ-បុគ្គលណាមួយត្រូវបានចោទប្រកាន់ ឬត្រូវបានសម្រេចឱ្យរួចទោស ពីបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ។

មាត្រា ៨៤.- ទ្រព្យបញ្ចូលគ្នា

នៅពេលណាដែលទ្រព្យដែលជា ឬត្រូវបានសង្ស័យដោយសមហេតុផលថាជាទ្រព្យកខ្វក់ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលជាមួយទ្រព្យដទៃទៀត ដែលមិនមែនជាទ្រព្យកខ្វក់នោះ តម្លៃនៃទ្រព្យកខ្វក់ដែលត្រូវបានបង្កក ឬត្រូវបានរឹបអូសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨០ និងមាត្រា ៨២ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវតែមិនលើសពីតម្លៃនៃទ្រព្យដែលជា ឬត្រូវបានសង្ស័យ ដោយសមហេតុផលថាជាទ្រព្យកខ្វក់នោះឡើយ ។

មាត្រា ៨៥.- បន្ទុករបស់ជនប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេច

ជនដែលប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨០ និងមាត្រា ៨២ ខាងលើនេះ ដែលសុំដកទ្រព្យ ដែលត្រូវបានសម្រេចឱ្យបង្កក ឬរឹបអូស ឬដែលសុំបដិសេធសេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវតែបង្ហាញតុលាការថាទ្រព្យនេះមិនមែនជាទ្រព្យកខ្វក់ ។

មាត្រា ៨៦.- ការទុកជាមោឃៈនូវអំពើនានាដែលប៉ុនប៉ងបង្កើតឧបសគ្គដល់ការរឹបអូស ជាអាទិ៍

១-តុលាការអាចទុកជាមោឃៈ ឬបដិសេធគ្រប់សារលិខិត ឬទង្វើទាំងឡាយ ទោះបីជាបង់កម្រៃ ឬមិនបង់កម្រៃក្តី ដែលធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងបង្វែរទ្រព្យទាំងឡាយ ឱ្យផុតពីវិធានការបង្កក ឬរឹបអូស ។

២-ប្រសិនបើតុលាការទុកជាមោឃៈ ឬបដិសេធដូចក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ នោះតុលាការអាចបញ្ជា ឱ្យអ្នកម្ចាស់ដើមនៃទ្រព្យសងទៅអ្នកទិញវិញនូវតម្លៃតបស្នង ប្រសិនបើអ្នកទទួលទ្រព្យគឺសុចរិត ហើយបានប្រគល់តម្លៃតបស្នងរួចហើយ ។

មាត្រា ៨៧.- ការលក់ដោយរដ្ឋនូវទ្រព្យដែលបានរឹបអូស

១-ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែលក់ទ្រព្យដែលបានរឹបអូសណា ដែលមិនមែនជាសាច់ប្រាក់ អនុលោមតាមនីតិវិធីសម្រាប់ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។

២-ប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ជាមួយនឹងទ្រព្យរឹបអូសដទៃណាទៀតជាសាច់ប្រាក់ ត្រូវបង់ចូលទៅក្នុងមូលនិធិជាតិមួយ ដែលនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ :

ក-ដើម្បីទូទាត់បំណុល និងចំណាយស្របច្បាប់ទាំងអស់ ដែលកើតឡើងពីការរឹបអូសទ្រព្យកខ្វក់ រាប់បញ្ចូលការចំណាយលើការរឹបអូស ការដឹកជញ្ជូន ការទុកដាក់ និងការថែរក្សា និង

ខ-ដើម្បីសងជម្ងឺចិត្តដល់ជនរងគ្រោះនៃអំពើភេរវកម្ម ឬ

គ-ដើម្បីធ្វើហិរញ្ញប្បទានដល់សកម្មភាព ធ្វើឡើងដើម្បីប្រយុទ្ធនឹងភេរវកម្ម ។

៣-ការគ្រប់គ្រងមូលនិធិជាតិនេះ ត្រូវអនុលោមតាមវិធានដែលកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨៨.- ការតាមដាន

១-ព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរដែលទទួលបាននូវរឿងក្តី ដែលជាបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ អាចអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេត :

ក-ពិនិត្យ ដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការឃ្លាំមើលនូវគណនីធនាគារ ឬគណនីឯទៀតដែលចាត់ទុកដូចជាគណនីធនាគារ និង

ខ-តម្រូវឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យ និងបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ ឬថតចម្លងលិខិតយថាភូត ឬលិខិតឯកជន ឬឯកសារធនាគារ ហិរញ្ញវត្ថុ និងពាណិជ្ជកម្មទាំងអស់ និង

គ-តាមដាន និងដាក់ខ្សែទូរស័ព្ទក្រោមការលបស្តាប់ និង

ឃ-ចូលទៅពិនិត្យប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ

ប្រសិនបើមានសញ្ញាធ្ងន់ល្មមសមឱ្យឃើញថាគណនី ខ្សែទូរស័ព្ទ ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រទាំងនោះ កំពុងត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬអាចយកទៅប្រើប្រាស់ ដោយបណ្ដា-ជន ដែលត្រូវបានសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្ត ឬមានផែនការប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយ ដែលមានបញ្ញត្តនៅក្នុងច្បាប់ ឬកាលបើលិខិត ឬឯកសារទាំងនោះពាក់ព័ន្ធ ឬអាចពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសណាមួយខាងលើនេះ ។

២-វិធានការខាងលើនេះ មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការរំលោភលើការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈឡើយ ។

៣-ការតាមដាន ការដាក់ខ្សែទូរស័ព្ទក្រោមការលបស្ដាប់ អាចអនុញ្ញាតបានតែក្នុងចិរវេលា ២ ខែ ។ ការបន្តវិធានការ និងចិរវេលានេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតតែដោយចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលកាន់រឿងនេះ ។

៤-ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដល់ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាដែល ៖

ក-បានដឹងដោយសារការប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន អំពីការចាត់វិធានការណាមួយដែលមានបញ្ញត្តក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ហើយបានប្រាប់ដោយចេតនា ដល់បុគ្គលដែលស្ថិតនៅក្រោមការសង្ស័យ អំពីការអនុវត្តសកម្មភាពទាំងនោះ ឬ

ខ-បានផ្ដល់ទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច នូវឯកសារ ឬលិខិតដែលមានបញ្ញត្តក្នុងចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ដែលខ្លួនបានដឹងថាជាឯកសារក្លែងក្លាយ ឬឯកសារដែលមានការដកចេញខ្លះ ឬជាឯកសារភ័ន្តច្រឡំ ប៉ុន្តែមិនបានជម្រាបអាជ្ញាធរទាំងនោះឱ្យបានដឹង ។

មាត្រា ៤៩.- ការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈធនាគារ

ការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈធនាគារ ពុំមែនជាយុត្តិកម្មសម្រាប់បដិសេធមិនផ្ដល់ភស្តុតាង ពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើស ដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងច្បាប់នេះឡើយ ។

មាត្រា ៩០.- ការបង្រ្គាបខូបសគ្គនៃការបង្កក និងការរឹបអូស

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ចំពោះបុគ្គលណាជាភាគី ឬដោយចេតនាសម្រួលការលក់ដូរទ្រព្យដែលត្រូវបានបង្កក ឬរឹបអូស តាមសេចក្តីសម្រេច ដែលមានបញ្ញត្តនៅក្នុងផ្នែកនេះ លើកលែងតែការលក់ដូរដែលធ្វើឡើងតាមលក្ខខណ្ឌនៃផ្នែកនេះ ឬត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយតុលាការ ។

ជំពូកទី ១២

បត្យាប័ន និងជំនួយទៅវិញទៅមកទាក់ទងនឹងបទល្មើសគេរវកម្ម

ផ្នែកទី ១

សេចក្តីផ្តើម

មាត្រា ៩១.-ការបកស្រាយ

វាក្យស័ព្ទក្នុងជំពូកនេះ :

១-ជំនួយទៅវិញទៅមក មានន័យថាជាការជួយដែលត្រូវបានស្នើសុំដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឬដោយរដ្ឋាភិបាលនៃរដ្ឋបរទេសណាមួយទាក់ទងនឹង :

ក-ការស៊ើបអង្កេត ឬចំណាត់ការតុលាការ ចំពោះបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសដែលស្របគ្នានឹងបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ

ខ-ការស៊ើបអង្កេត ឬចំណាត់ការទាក់ទងនឹងទ្រព្យកខ្វក់ ។

២-រដ្ឋធ្វើសំណើ មានន័យថាជារដ្ឋមួយដែលស្នើសុំការធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាម្នាក់ ឬស្នើសុំជំនួយទៅវិញទៅមក ។

មាត្រា ៩២.- នៅពេលដែលបទល្មើសបរទេសស្របគ្នានឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ

១-បទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ស្របគ្នានឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ប្រសិនបើអំពើ ឬការគេចវេះខ្លះ ឬទាំងអស់ដែលជាបទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់បរទេស និងជាបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ប្រសិនបើត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២-លក្ខខណ្ឌដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទាក់ទងនឹងសំណើពីរដ្ឋបរទេសត្រូវបានបំពេញទោះបីជា :

ក-អំពើ ឬការគេចវេះ ដែលជាបទល្មើសត្រូវបែងចែកនៅក្នុងប្រភេទបទល្មើសមិនដូចគ្នាក្តី ឬ

ខ-ឈ្មោះបទល្មើស ការប្រើបច្ចេកសព្ទ ឬនិយមន័យ ឬការកំណត់លក្ខណៈបទល្មើសមិនដូចគ្នាក្តី និង

គ-ការកំណត់អំពីធាតុផ្សំនៃបទល្មើស នៃច្បាប់របស់រដ្ឋធ្វើសំណើខុសគ្នា អំពីធាតុផ្សំនៃបទល្មើស ដែលកំណត់ដោយច្បាប់នេះ ប្រសិនបើពិចារណាទៅលើចំនួនសរុបនៃអំពើ ឬការគេចវេះ ដែលត្រូវបានបង្ហាញដោយរដ្ឋធ្វើសំណើ ជាបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ។

មាត្រា ៩៣.- បទល្មើសនយោបាយនិងសារពើពន្ធ

បទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ និងបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស នឹងពុំត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបទល្មើសនយោបាយឡើយ ចំពោះបទល្មើសពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសនយោបាយ ឬបទល្មើសដែលកើតឡើងដោយហេតុផលនយោបាយ ឬជាបទល្មើសសារពើពន្ធឡើយ សម្រាប់គោលបំណងធ្វើបត្យាប័ន និងជំនួយទៅវិញទៅមក ។

ផ្នែកទី ២

បត្យាប័ន

មាត្រា ៩៤.- បត្យាប័នទៅកាន់ ឬមកពីរដ្ឋបរទេសដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយ

បទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ និងបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសនឹងត្រូវបានចាត់ទុកជាបទល្មើសបត្យាប័ន ក្រោមសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នណាមួយ រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋបរទេសនោះ ។

មាត្រា ៩៥.- បត្យាប័នទៅកាន់រដ្ឋបរទេស ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនមានសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយ ប៉ុន្តែជាភាគីមួយនៃអនុសញ្ញា ឬពិធីសារពាក់ព័ន្ធ

អនុសញ្ញា ឬពិធីសារ អាចបង្កើតបានជាមូលដ្ឋានច្បាប់សម្រាប់ការធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាមួយ ចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅកាន់រដ្ឋបរទេស ឬសម្រាប់ធ្វើសំណើ ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចំពោះរដ្ឋបរទេសនោះ ទាក់ទងនឹងអំពើដែលអនុសញ្ញា ឬពិធីសារនោះចែងក្នុងករណីដែល :

ក-ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនមានសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយរដ្ឋបរទេស និង

ខ-ទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋបរទេសនោះ គឺជាភាគីនៃអនុសញ្ញា ឬពិធីសារដែលភ្ជាប់មកជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់នេះ និង

គ-អនុសញ្ញា ឬពិធីសារនោះ ចែងថាវាអាចផ្តល់មូលដ្ឋានច្បាប់សម្រាប់បត្យាប័ន ។

មាត្រា ៩៦.- បត្យាប័នទៅកាន់រដ្ឋបរទេស ដែលប្រទេសកម្ពុជា មិនមានសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយ

ប្រទេសកម្ពុជា អនុលោមតាមច្បាប់ទាក់ទិននឹងបត្យាប័ន អាចធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាមួយ ទៅឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើក្នុងករណីដែល :

ក-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទទួលសំណើពីរដ្ឋណាមួយសុំធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាម្នាក់ ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចំពោះអំពើដែលបានបង្កជាបទល្មើស ក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសនោះ ដែលស្របគ្នានឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ និង

ខ-ប្រទេសកម្ពុជាមិនមានសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយរដ្ឋធ្វើសំណើ ហើយ

គ-រដ្ឋធ្វើសំណើផ្តល់ការសន្យាថា ខ្លួននឹងអនុវត្តតាមសំណើដូចគ្នានេះ ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៩៧.- ការបង្ហាញឯកសារសម្រាប់សំណើសុំធ្វើបត្យាប័ន

១-សំណើសុំធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាមួយទៅកាន់រដ្ឋបរទេស ត្រូវតែធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដែលភ្ជាប់ជាមួយ :

ក-ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ នូវ :

ក-១-ឯកសារដែលមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការពិពណ៌នាអត្តសញ្ញាណនិងទីកន្លែងប្រហាក់ប្រហែល នៃបុគ្គលដែលត្រូវបានតាមរក និង

ក-២-របាយការណ៍អំពីអង្គហេតុនៃករណីនេះ និង

ក-៣-អត្ថបទនៃមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃច្បាប់ដែលបង្កើតបទល្មើសនោះ និង

ក-៤-អត្ថបទនៃមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃច្បាប់ដែលកំណត់ទោសប្បញ្ញត្តិ និង

ក-៥-អត្ថបទនៃមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃច្បាប់ ដែលបញ្ជាក់ការកំណត់ពេលវេលាដែលពាក់ព័ន្ធ និង

ក-៦-ព័ត៌មានដទៃណាទៀតដែលចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ជូន ក្រោមសន្ធិសញ្ញាដែលនៅក្នុងនោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋបរទេសគឺជាភាគី និង

ខ-ក្នុងករណីដែលបុគ្គលនោះត្រូវបានស្វែងរក ដើម្បីទទួលការអនុវត្តទោស ដោយ :

ខ-១-សាលក្រម ឬសេចក្តីចម្លងសាលក្រមមួយច្បាប់ របស់តុលាការ និង

ខ-២-សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីកម្រិតទោស ដែលការកាត់ទោសបានត្រូវអនុវត្ត ។

២-ឯកសារទាំងអស់ត្រូវតែត្រូវបានចុះហត្ថលេខា បោះត្រាជាផ្លូវការ និងបិទស្រោម ហើយប្រសិនបើមិនមែនជាភាសាខ្មែរ ឬអង់គ្លេស ត្រូវតែភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារបកប្រែជាភាសាមួយ នៃភាសាទាំងពីរនេះ ដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ផង ។

មាត្រា ៩៨.- មូលហេតុចាំបាច់សម្រាប់បដិសេធសំណើធ្វើបត្យាប័ន

១-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមិនត្រូវយល់ព្រមតាមសំណើសុំធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាម្នាក់ ចំពោះបទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសដែលស្របគ្នានឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះឡើយ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា :

ក-សំណើនោះត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីកាត់ទោស ឬផ្តន្ទាទោសបុគ្គលណាម្នាក់ដោយសារតែជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ ដើមកំណើតជាតិពន្ធ ឬទស្សនៈនយោបាយ របស់បុគ្គលនោះ ឬ

ខ-ស្ថានភាពរបស់បុគ្គលនោះ អាចត្រូវរងបុរេនិច្ឆ័យ ដោយសារតែជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ ដើមកំណើតជាតិពន្ធ ឬទស្សនៈនយោបាយ របស់បុគ្គលនោះ ឬ

គ-បុគ្គលនោះ ត្រូវបានកាត់ទោសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬរដ្ឋបរទេសណាមួយ ចំពោះបទល្មើសនោះ ហើយសាលក្រមបានចូលជាស្ថាពរ និងត្រូវបានអនុវត្តចំពោះបុគ្គលនោះហើយ ឬ

ឃ-បុគ្គលនោះត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទល្មើសនោះដោយកំបាំងមុខ និង :

ឃ-១-ដោយពុំមានការជូនព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ អំពីការកាត់ទោសនោះ ឬដោយបុគ្គលនោះពុំត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យរៀបចំការការពារខ្លួន និង

ឃ-២-ដោយបុគ្គលនោះពុំមាន ឬនឹងពុំមានឱកាសសុំឱ្យមានការកាត់ទោសករណីនោះឡើងវិញ ដោយមានវត្តមានរបស់ខ្លួន ។

២-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមិនត្រូវយល់ព្រមតាមសំណើសុំធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាម្នាក់ ចំពោះបទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ដែលស្របគ្នានឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះឡើយ ប្រសិនបើយល់ឃើញថានៅពេលប្រគល់ឱ្យទៅរដ្ឋបរទេសនោះ បុគ្គលនោះនឹងទទួលរងនូវការធ្វើទារុណកម្ម ។

មាត្រា ៩៩.- បច្ច័យនៃការបដិសេធមិនធ្វើបត្យាប័ន

ក្នុងករណីដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយមូលហេតុណាមួយបដិសេធការធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាមួយ ទៅឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើ ក្រោយការពិចារណាសមស្របលើសំណើបត្យាប័ន :

ក-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ត្រូវតែបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះ ទៅឱ្យអាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ ដើម្បីគោលបំណងនៃការចោទប្រកាន់ និង

ខ-អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ ត្រូវតែធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តលើសំណុំរឿង ដូចគ្នានឹងករណីនៃបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១០០.- បត្យាប័នដោយស្ម័គ្រចិត្ត

១-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អាចយល់ព្រមដោយពុំចាំបាច់ធ្វើចំណាត់ការបត្យាប័នផ្លូវការឡើយ ចំពោះការធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាមួយ ចំពោះបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះយល់ព្រមជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរនៅចំពោះមុខតំណាងទទួលខុសត្រូវ នៃអាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ថាសុខចិត្តទទួលរងការធ្វើបត្យាប័នទៅកាន់ រដ្ឋធ្វើសំណើចំពោះបទល្មើសនោះ ។

២-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មិនត្រូវយល់ព្រមចំពោះបត្យាប័នតាមបញ្ញត្តិ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើឡើយ លុះត្រាណាតែ :

ក-រដ្ឋធ្វើសំណើបានធ្វើសំណើផ្លូវការ សុំធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលនោះ និង

ខ-មុនពេលដែលការយល់ព្រមត្រូវបានផ្តល់ ជននោះត្រូវតែបានទទួលព័ត៌មានពេញលេញ អំពីផលវិបាកនៃការយល់ព្រមលើបត្យាប័ន ។

មាត្រា ១០១.- ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន និងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើ :

ក-អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ ទទួលសំណើពីរដ្ឋបរទេសណាមួយដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈការសម្របសម្រួល នៃអង្គការនគរបាលព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ សុំឱ្យធ្វើការចាប់ខ្លួនបុគ្គលណាម្នាក់បណ្តោះអាសន្ន ចំពោះបទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ហើយមានករណីណាមួយនៃករណីខាងក្រោមនេះ :

ក-១-ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាភាគីនៃសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយរដ្ឋដែលស្នើសុំជំនួយ ឬ

ក-២-ទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទាំងរដ្ឋបរទេសនោះ គឺជាភាគីនៃអនុសញ្ញា ឬពិធីសារដែលភ្ជាប់មកជាឧបសម្ព័ន្ធ ១ នៃច្បាប់នេះ និងអនុសញ្ញា ឬពិធីសារនោះ ចែងថាវាអាចផ្តល់មូលដ្ឋានច្បាប់សម្រាប់បត្យាប័ន ឬ

ក-៣-រដ្ឋធ្វើសំណើផ្តល់ការសន្យាថាខ្លួននឹងអនុវត្តតាមសំណើដូចគ្នានេះ ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង

ខ-រដ្ឋធ្វើសំណើសន្យានឹងធ្វើជូនព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នូវសំណើសុំធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលនោះ ។

២-អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ អាចចេញដីកាចាប់ខ្លួនបុគ្គលនោះប្រសិនបើ ពិនិត្យឃើញថា :

ក-បុគ្គលនោះ មានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយ

ខ-ទោះបីជា ៖

ខ-១-តុលាការ ឬអាជ្ញាធរនៅក្នុងរដ្ឋផ្ញើសំណើបានចេញដីកា ឬបញ្ជាដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នា ដើម្បីចាប់ខ្លួនបុគ្គលនោះរួចហើយ ចំពោះបទល្មើសទាក់ទងនឹងដីកាចាប់ខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ដែលត្រូវបានសុំនោះ ឬ

ខ-២-បុគ្គលនោះត្រូវបានសម្រេចឱ្យជាប់ទោសចំពោះបទល្មើសនោះរួចហើយ នៅក្នុងរដ្ឋផ្ញើសំណើ ។

៣-ផ្អែកតាមកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងក្រោមនេះ បុគ្គលដែលត្រូវចាប់ខ្លួន និងឃុំខ្លួនតាមដីកា នឹងត្រូវឃុំខ្លួនតាមច្បាប់រហូតទាល់តែរដ្ឋផ្ញើសំណើ ស្នើសុំឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលនោះ ។

៤-ប្រសិនបើរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មិនបានទទួលសំណើសុំធ្វើបត្យាប័នពីរដ្ឋផ្ញើសំណើក្នុងអំឡុងពេល ៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបុគ្គលនោះត្រូវបានឃុំខ្លួនតាមដីកា អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ ត្រូវតែចេញបញ្ជាឱ្យដោះលែងបុគ្គលនោះ ។

៥-បុគ្គល ដែលត្រូវបានដោះលែង យោងតាមកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ អាចត្រូវចាប់ខ្លួនសារជាថ្មី ប្រសិនបើរដ្ឋផ្ញើសំណើបញ្ជូនសំណើសុំធ្វើបត្យាប័ន បន្ទាប់ពីបុគ្គលនោះត្រូវបានដោះលែង ។

មាត្រា ១០២.- បត្យាប័នមកពីរដ្ឋបរទេសដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនមានសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយ

១-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អាចធ្វើសំណើទៅរដ្ឋបរទេស សុំធ្វើបត្យាប័នបុគ្គលណាមួយ មកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងករណីដែល ៖

ក-បុគ្គលនោះ បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ៖

ក-១-នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ក-២-នៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ហើយ

ខ-ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មិនមានសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយរដ្ឋបរទេស ដែលបុគ្គលនោះមានវត្តមាន ។

២-សំណើអាចត្រូវបានធ្វើឡើងផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការផ្តល់ ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នូវការសន្យាថាខ្លួននឹងអនុវត្តតាមសំណើដូចគ្នានេះពីរដ្ឋបរទេស ដែលបុគ្គលនោះមានវត្តមាន ។

ផ្នែកទី ៣

ជំនួយទៅវិញទៅមក

មាត្រា ១០៣.- សំណើរបស់រដ្ឋបរទេស ចំពោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីសុំជំនួយក្នុងការស៊ើបអង្កេត ឬចំណាត់ការតុលាការនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទទួលសំណើពីរដ្ឋបរទេសណាមួយ សុំជំនួយទាក់ទងនឹង :

ក-ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសនៅក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ដែលស្របគ្នានឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ

ខ-ចំណាត់ការរឿងក្តីតុលាការ ចំពោះបទល្មើសនេះ ឬ

គ-ការស៊ើបអង្កេតទាក់ទិននឹងទ្រព្យកខ្វក់ ឬ

ឃ-ចំណាត់ការសម្រាប់ការបង្កក ឬការរឹបអូសទ្រព្យកខ្វក់នៅក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើ ឬ

ង-ការបង្កក ឬការរឹបអូសទ្រព្យកខ្វក់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

២-តាមរយៈតុលាការ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អាចផ្តល់ជំនួយតាមវិធីណាមួយដូចខាងក្រោម :

ក-ធ្វើកំណត់ហេតុភស្តុតាងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយសួរផ្ទាល់មាត់ពីបុគ្គលនានា ។

ខ-ជួយឱ្យបុគ្គលទាំងនោះ រួមទាំងបុគ្គលដែលត្រូវបានឃុំខ្លួន ដោយមានការយល់ព្រមរបស់ខ្លួន ឱ្យបានផ្តល់ភស្តុតាង ឬឱ្យជួយក្នុងការស៊ើបអង្កេត ។

គ-ផ្តល់ឯកសារតុលាការ ។

ឃ-អនុវត្តការឆែកឆេរ ។

ង-ជួយក្នុងការតាមដានរកទ្រព្យកខ្វក់ ។

ច-ស៊ើបអង្កេតការជួញដូរហិរញ្ញវត្ថុ ។

ឆ-ទទួលព័ត៌មាន ឬភស្តុតាងដែលអាចជួយក្នុងការស្តារឡើងវិញនូវទ្រព្យ កខ្វក់ដើម្បីដកហូត ។

ជ-បង្កកទ្រព្យកខ្វក់ដើម្បីទប់ស្កាត់ការលក់ដូរ ឬការផ្ទេរ ឬការបោះបង់ចោលទ្រព្យដែលរង់ចាំការសម្រេចអំពីការដកហូត ។

ឈ-រឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិកខ្វក់ រួមទាំងឯកសារ ។

ញ-អនុវត្តសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់រដ្ឋបរទេស ក្នុងការរឹបអូសទ្រព្យកខ្វក់ ។

ដ-កោសលវិច័យវត្ថុតាង និងកន្លែងកើតហេតុ ។

ឋ-ផ្តល់ព័ត៌មាន និងវត្ថុតាងដល់រដ្ឋបរទេស ។

ឌ-ផ្តល់ឯកសារដើម ឬច្បាប់ចម្លងដែលត្រូវមានបញ្ជាក់នៃឯកសារ ឬកំណត់ហេតុពាក់ព័ន្ធ រួមមាន ឯកសារធនាគារ ហិរញ្ញវត្ថុ សាជីវកម្ម ឬអាជីវកម្ម ជាអាទិ៍ ដល់រដ្ឋបរទេស ។

៣-ព័ត៌មាន និងវត្ថុតាងដែលអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបរទេស យោងតាមកថាខណ្ឌទី ២ ចំណុច ឋ ខាងលើនេះ រួមមាន ព័ត៌មានដែលទទួលបានស្របច្បាប់ទាំងអស់ រួមទាំងព័ត៌មានដែលបានមកដោយការឈ្លបយកពីបណ្តាញទូរគមនាគមន៍ ឬ ដោយការប្រើឧបករណ៍លបស្តាប់ ។

៤-ដើម្បីអនុវត្តសំណើសុំជំនួយពីរដ្ឋបរទេស នីតិវិធី និងដំណើរការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេត ឬការចោទប្រកាន់ចំពោះ

បទល្មើស តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការផ្តល់ជំនួយដល់រដ្ឋបរទេស ។

មាត្រា ១០៤.~ ជំនួយអាចត្រូវបានផ្តល់ជូនផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាចផ្តល់ជំនួយដល់រដ្ឋបរទេសនៅក្រោមជំពូកនេះ ផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌ ។

មាត្រា ១០៥.~ មូលហេតុចាំបាច់សម្រាប់ការបដិសេធសំណើសុំជំនួយ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងមិនត្រូវយល់ព្រម តាមសំណើសុំជំនួយទាក់ទងនឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃផ្នែកនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា :

ក-សំណើនោះត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីកាត់ទោស ឬផ្តន្ទាទោសបុគ្គលណាម្នាក់ ដោយសារតែពូជសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ ដើមកំណើតជាតិពន្ធ ឬទស្សនៈនយោបាយរបស់បុគ្គលនោះ ឬ

ខ-ស្ថានភាពរបស់បុគ្គលនោះអាចត្រូវរងបុរេនិច្ឆ័យ ដោយសារតែជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ ដើមកំណើតជាតិពន្ធ ឬទស្សនៈនយោបាយរបស់បុគ្គលនោះ ឬ

គ-ជាសំណើទាក់ទងទៅនឹងការកាត់ទោសបុគ្គលនោះ ចំពោះបទល្មើស ហើយ

គ-១-បុគ្គលនោះ ត្រូវបានសម្រេចឱ្យរួចទោស ឬលើកលែងទោសដោយតុលាការ ឬអាជ្ញាធរ មានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស ឬ

គ-២-បុគ្គលនោះបានទទួលទោសតាមបញ្ញត្តិចែងដោយច្បាប់នៃរដ្ឋនោះ ចំពោះបទល្មើសនោះ ឬចំពោះបទល្មើសដទៃទៀត ដែលជាអំពើដូចគ្នានឹងបទល្មើសនោះរួចហើយ ។

មាត្រា ១០៦.~ វិធាននៃការសម្ងាត់ធនាគារមិនប៉ះពាល់ដល់ជំនួយទៅវិញទៅមកឡើយ

ការស្នើសុំជំនួយតាមបញ្ញត្តិនៃផ្នែកនេះ មិនត្រូវបានបដិសេធដោយសារហេតុផល នៃវិធាននៃការសម្ងាត់របស់ធនាគារឡើយ ។

មាត្រា ១០៧.- សំណើសុំផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងសវនាការនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស

១-មាត្រានេះត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើ :

ក-សវនាការទាក់ទងនឹង :

ក-១-បទល្មើសក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ដែលស្របគ្នានឹងបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ

ក-២-ការបង្កក ឬការរឹបអូសទ្រព្យកខ្វក់ បានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស និង

ខ-រដ្ឋបរទេសនោះស្នើសុំឱ្យមានការចូលរួមនៅក្នុងសវនាការ ទាក់ទងនឹងដំណើរការកាត់ក្តីនូវបុគ្គលណាមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង

គ-មានមូលហេតុសមហេតុផលនឹងជឿថាបុគ្គលនោះមានសមត្ថភាពក្នុងការផ្តល់ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការកាត់ក្តី ហើយនិង

ឃ-បុគ្គលនោះបានយល់ព្រមផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស ។

២-រដ្ឋបរទេសត្រូវតែផ្តល់ការសន្យាដូចខាងក្រោម :

ក-បុគ្គលនោះ នឹងមិន :

ក-១-ត្រូវបានឃុំខ្លួន កាត់ទោស ឬផ្តន្ទាទោស ចំពោះបទល្មើសណាមួយប្រឆាំងនឹងច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេស ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា បានប្រព្រឹត្ត ឬដែលបានប្រព្រឹត្ត មុនពេលបុគ្គលនោះចាកចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ក-២-ត្រូវទទួលរងនូវបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីណាមួយ ចំពោះអំពើ ឬការគេចវេះរបស់បុគ្គលនោះ ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាបានកើតឡើង ឬដែលបានកើតឡើង មុនពេលបុគ្គលនោះចាកចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ មិនត្រូវទទួលរងនូវបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងករណីដែលបុគ្គលនោះ មិនស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋបរទេសនោះទេ ឬ

ក-៣-ត្រូវបានតម្រូវឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងក្នុងដំណើរការកាត់ក្តីផ្សេងទៀត ក្នុងរដ្ឋបរទេស ក្រៅពីដំណើរការកាត់ក្តីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើនោះ ។

លើកលែងតែបុគ្គលនោះ បានចាកចេញពីរដ្ឋបរទេស ឬបុគ្គលនោះមានឱកាសចាកចេញពីរដ្ឋបរទេស ហើយបែរជាស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋបរទេសនោះតទៅទៀត ក្រៅពីគោលបំណងផ្តល់ភស្តុតាងក្នុងដំណើរការកាត់ក្តី ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើនោះ ។

ខ-ភស្តុតាងណាដែលបុគ្គលនោះផ្តល់ឱ្យក្នុងដំណើរការកាត់ក្តីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើនោះ មិនអាចទទួលយកបាន ឬមិនបានការ សម្រាប់ការកាត់ទោសជនល្មើសប្រឆាំងនឹងច្បាប់នៃរដ្ឋបរទេសនោះ មិនមែនជាបទល្មើសផ្តល់សក្ខីភាពក្លែងក្លាយ ចំពោះការផ្តល់ភស្តុតាងទាំងនោះ ។

គ-បុគ្គលនោះនឹងត្រូវបានបញ្ជូនមកប្រទេសកម្ពុជាវិញ យោងតាមការព្រមព្រៀង ដែលត្រូវបានឯកភាពដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

ឃ-ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ កំពុងស្ថិតនៅក្នុងការឃុំខ្លួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្នើសុំរដ្ឋបរទេសឱ្យធ្វើការចាត់ចែងដើម្បីរក្សាបុគ្គលនោះឱ្យស្ថិតក្នុងការឃុំខ្លួន នៅពេលដែលបុគ្គលនោះស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋបរទេសនោះ :

ឃ-១-រដ្ឋនោះត្រូវធ្វើការរៀបចំសមស្របសម្រាប់គោលបំណងនេះ ហើយ

ឃ-២-បុគ្គលនោះ នឹងមិនត្រូវបានដោះលែងពីការឃុំខ្លួន ក្នុងរដ្ឋបរទេសឡើយ លុះត្រាណាតែរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរសមស្រប នៃរដ្ឋបរទេសនោះថាបុគ្គលនោះទទួលបានសិទ្ធិត្រូវដោះលែង តាមបញ្ញត្តិច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង

ឃ-៣-ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ ត្រូវបានដោះលែងនៅក្នុងរដ្ឋបរទេស ដូចបានចែងនៅក្នុង ឃ-២ នៃចំណុច ឃ ខាងលើនេះ

រដ្ឋបរទេសនោះ ត្រូវទទួលបន្ទុកចំណាយលើការស្នាក់នៅ និងចំណាយផ្សេងៗរបស់បុគ្គលនោះរហូតដល់ចំណាត់ការរឿងក្តី ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើនោះត្រូវបានបញ្ចប់ ។

មាត្រា ១០៨.- សំណើដោយប្រទេសកម្ពុជា ចំពោះរដ្ឋបរទេសមួយ ដើម្បីសុំជំនួយក្នុងការស៊ើបអង្កេត ឬចំណាត់ការតុលាការ

១-រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាចស្នើសុំរដ្ឋបរទេសណាមួយឱ្យផ្តល់ជំនួយទាក់-ទងនឹង :

ក-ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ

ខ-ចំណាត់ការតុលាការ ចំពោះបទល្មើសតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ

គ-ការស៊ើបអង្កេតទាក់ទងនឹងទ្រព្យកខ្វក់ ឬ

ឃ-ចំណាត់ការដើម្បីបង្កក ឬការរឹបអូសទ្រព្យកខ្វក់នៅក្នុងព្រះរា-ជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ

ង-ការបង្កក ឬការរឹបអូសទ្រព្យកខ្វក់នៅក្នុងប្រទេសដែលត្រូវបានស្នើសុំ ។

២-សំណើអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីសុំជំនួយ នៅក្នុងករណីណាមួយដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១០៣ នៃច្បាប់នេះ ។

៣-ភស្តុតាងដែលទទួលបានដោយស្របច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋបរទេស អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាភស្តុតាងនៅក្នុងចំណាត់ការរឿងក្តី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៤-ប្រសិនបើបុគ្គលមួយរូបដែលកំពុងត្រូវបានឃុំខ្លួននៅក្នុងរដ្ឋបរទេស ត្រូវបានឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយរដ្ឋបរទេសនោះស្នើសុំឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចាត់ចែងដើម្បីរក្សាបុគ្គលនោះ ក្នុងការឃុំខ្លួននៅពេលដែលបុគ្គលនោះ ស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា :

ក-ត្រូវធ្វើការចាត់ចែងសមស្របសម្រាប់គោលបំណងនោះ ឬ

ខ-មិនត្រូវដោះលែងបុគ្គលនោះពីការឃុំខ្លួននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឡើយ លើកលែងតែរដ្ឋបរទេសជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរសមស្របនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាថា បុគ្គលនោះទទួលបានសិទ្ធិត្រូវដោះលែង ក្រោមច្បាប់នៃរដ្ឋបរទេសនោះ ហើយ

គ-ប្រសិនបើបុគ្គលនោះត្រូវបានដោះលែងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងចំណុច ខ ខាងលើនេះ ត្រូវទូទាត់ចំណាយលើការស្នាក់នៅ និងចំណាយផ្សេងៗរបស់បុគ្គលនោះ រហូតដល់ចំណាត់ការរឿងក្តីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើនោះត្រូវបានបញ្ចប់ ។

៥-បុគ្គលណាដែលត្រូវបានឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយរដ្ឋបរទេស ត្រូវតែបានបញ្ជូនទៅកាន់រដ្ឋនោះវិញ ដោយពុំចាំបាច់មានចំណាត់ការបត្យាប័ន យោងតាមការព្រមព្រៀងដែលត្រូវបានឯកភាពជាមួយរដ្ឋបរទេសនោះ ។

មាត្រា ១០៩.- សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងផ្នែកទី ៣ នៃច្បាប់នេះ មិនបានកំណត់ ឬរារាំងចំពោះការផ្តល់ ឬការទទួលព័ត៌មាន ឬសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងបទល្មើសណាមួយតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬបទល្មើសស្របគ្នាក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋបរទេសទោះ ជាវិធីណាក៏ដោយ ។

ជំពូកទី ១៣

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១១០.- ទំនាក់ទំនងជាមួយច្បាប់ផ្សេងទៀត

ច្បាប់នេះត្រូវមានអាទិភាព ប្រសិនបើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ផ្សេងទៀត មិនស្របគ្នានឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១១១.~ ការអនុវត្ត

ច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

នស.០៧០៧.៣១១

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ហត្ថលេខា

អង្គ វង្សវឌ្ឍានា

លេខ:៣០៥ ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ. ថ្ងៃទី ២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧

អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល

យុន ជិនគេន

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម

បញ្ជីនៃអនុសញ្ញានិងពិធីសារអន្តរជាតិរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ

១. អនុសញ្ញាស្តីពីបទល្មើសនិងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតដែលបានប្រព្រឹត្តនៅលើយន្តហោះ (ក្រុងតូក្យូ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៦៣)។

២. អនុសញ្ញាពហុភាគីសម្រាប់ការបង្ក្រាបលើការចាប់ជំរិតយន្តហោះដោយខុសច្បាប់ (ក្រុងឡាអេ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧០)។

៣. អនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹង សុវត្ថិភាពអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល (ក្រុង ម៉ុងរ៉េអាល់ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៧១)។

៤. ពិធីសារស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើហិង្សាខុសច្បាប់នៅតាមអាកាសយានដ្ឋានដែលបម្រើអាកាសចរណ៍ស៊ីវិលអន្តរជាតិ (ឆ្នាំ ១៩៧១)។ បន្ថែមលើអនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល (ក្រុងម៉ុងរ៉េអាល់ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៧១)។

៥. អនុសញ្ញាស្តីពីការទប់ស្កាត់ និងដាក់ទោសទៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយប្រឆាំងនឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ (ក្រុងញូវយ៉ក ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៣)។

៦. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងអំពើចាប់ជាចំណាប់ខ្មាំង (ក្រុងញូវយ៉ក ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៩)។

៧. អនុសញ្ញាស្តីពីការការពាររូបកាយពីសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ (ក្រុងវីយ៉ែន ថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៧៩)។

៨. អនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើខុសច្បាប់ទៅនឹង សុវត្ថិភាពនៃនាវាចរណ៍តាមផ្លូវសមុទ្រ (ក្រុងរ៉ូម ឆ្នាំ ថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៨៨)។

៩. ពិធីសារស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើខុសច្បាប់ទៅនឹង សុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចិន្ត្រៃយ៍នៅតាមខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ (ក្រុងរ៉ូម ថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៨៨)។

១០. អនុសញ្ញាស្តីពីការកំណត់សញ្ញាសម្គាល់នៃគ្រឿងផ្ទុះផ្លាស្ទិកសម្រាប់ជាកម្មវត្ថុនៃការស្រាវជ្រាវរក (ក្រុងម៉ុងរ៉េអាល់ ថ្ងៃទី ១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩១)។

១១. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការបង្ក្រាបការដាក់គ្រាប់បែកផ្ទុះរបស់ភេរវករ (ក្រុងញូវយ៉ក ថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៨)។

១២. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពី ការលុបបំបាត់ចោលនូវការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់អំពើភេរវកម្ម (ក្រុងញូវយ៉ក ថ្ងៃទី ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០០)។

១៣. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើភេរវកម្មនុយក្លេអ៊ែរ (ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៥)។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២

ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម

ការកំណត់ប្រភេទវត្ថុធាតុនុយក្លេអ៊ែរ

ល.រ	សារធាតុ	ទម្រង់	ប្រភេទី១	ប្រភេទី២	ប្រភេទី៣
១	ភ្លុយតូនីញ៉ូម Plutonium[1]	មិនសាយភាយចំហាយ Unirradiated[2]	២ គក្រ ឬលើស	តិចជាង ២ គក្រ តែលើសពី ៥០០ ក្រ	៥០០ ក្រ ឬ តិចជាង តែលើសពី ១៥ ក្រ
២	អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូម - ២៣៥ Uranium-235	មិនសាយភាយចំហាយ - អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមបង្កើនកម្រិតដល់ ២០% ២៣៥U ឬលើស Unirradiated[2] - uranium enriched to 20% 235U or more	៥ គក្រ ឬលើស	តិចជាង ៥ គក្រ តែលើសពី ១ គក្រ	១ គក្រ ឬតិចជាងតែលើសពី ១៥ ក្រ
		អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមបង្កើនកម្រិតដល់ ១០% ២៣៥U តែតិចជាង ២០% - uranium		១០ គក្រ ឬលើស	តិចជាង ១០ គក្រ តែលើស ពី ១ គក្រ

ល.រ	សារធាតុ	ទម្រង់	ប្រភេទី១	ប្រភេទី២	ប្រភេទី៣
		enriched to 10% 235U but less than 20%			
៣	អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូម - ២៣៣ Uranium-233	អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូម បង្កើន កម្រិតលើសពីធម្មជាតិ តែតិចជាង ១០% ២៣៥U - uranium enriched above natural, but less than 10% 235U			១០ គក្រ ឬលើស
		មិនសាយភាយចំហាយ Unirradiated[2]	២ គក្រ ឬលើស	តិចជាង ២ គក្រ តែលើសពី ៥០០ ក្រ	៥០០ ក្រ ឬ តិចជាង តែ លើសពី ១៥ ក្រ
៤	ឥន្ធនៈ ដែលសាយភាយចំហាយ Irradiated fuel			ត្រូវបានបន្ថយកម្រិត ឬ អ៊ុយរ៉ានីញ៉ូម ធម្មជាតិ - thorium ឬឥន្ធនៈបង្កើន កម្រិតទាប (កម្រិតផ្ទុះតិច	

ល.រ	សារធាតុ	ទម្រង់	ប្រភេទី១	ប្រភេទី២	ប្រភេទី៣
				ជាង ១០%) Depleted or natural uranium, thorium or low-enriched fuel (less than 10% fissile content)[4]	

កំណត់សម្គាល់:

១ ភ្លុយតូនីញ៉ូម ទាំងអស់ ក្រៅពីភ្លុយតូនីញ៉ូម ដែលមានកំហាប់អ៊ីសូតូប លើសពី ៨០% ក្នុងភ្លុយតូនីញ៉ូម-២៣៨

២ វត្ថុធាតុ មិនសាយភាយចំហាយ នៅក្នុងរ៉េអាក់ទ័រ (Reactor) ឬសារធាតុសាយភាយ ចំហាយនៅក្នុងរ៉េអាក់ទ័រ ប៉ុន្តែមានកម្រិតចំហាយភាយចេញស្មើនឹង ឬតិចជាង ១០០ rads/ ១ ម៉ោង (100 rads/hour) នៅចម្ងាយ ១ ម៉ែត្រ ដោយគ្មានរបាំងការពារ ។

៣ បរិមាណ មិនធ្លាក់ចុះដល់ ប្រភេទ ៣ ហើយអ៊ុយរ៉ានីញ៉ូមធម្មជាតិត្រូវតែត្រូវបានការពារ យោងតាមការគ្រប់គ្រងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។

៤ ឥន្ធនៈដទៃទៀត ដែលដោយសារតែបរិមាណសារធាតុផ្ទុះដើមរបស់វាត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាប្រភេទ ១ និងប្រភេទ ២ មុនពេលការសាយភាយចំហាយ អាចត្រូវបានបន្ថយកម្រិតប្រភេទវាមួយកម្រិតនៅពេលដែលកម្រិតសាយភាយពីឥន្ធនៈនោះ លើសពី ១០០ rads/ ១ ម៉ោង (100 rads/hour) នៅចម្ងាយ ១ ម៉ែត្រ ដោយគ្មានរបាំងការពារ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម

សារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះ

ល.រ	ឈ្មោះសារធាតុរកគ្រឿងផ្ទុះ	រូបមន្ត ម៉ូលេគុល	ម៉ាស់ ម៉ូលេគុល	កំហាប់ អប្បបរិមា
១	អេទីឡែន ហ្គលីកុល ឌីនីត្រាត (អ៊ីហ្សេដេអិន) Ethylene glycol dinitrate (EGDN)	$C_2H_4(NO_3)_2$	១៥២	០,២%គិតតាមម៉ាស់
២	២,៣-ឌីម៉េទីល២,៣ឌីណីត្រូប៊ុយតាន (ដេអឹមដេបេ) 2,3–Dimethyl2,3dinitro butane (DMDB)	$C_6H_{12}(NO_2)_2$	១៧៦	១,០%គិតតាមម៉ាស់
៣	ប៉ារា-ម៉ូណូនីត្រូតូលុយអែន (ប៉េ-អឹមអិនតេ) para-Mononitrotoluene (p–MNT)	$C_7H_7NO_2$	១៣៧	០,៥%គិតតាមម៉ាស់

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤

ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម

គ្រឿងផ្ទុះខ្លាំង

គ្រឿងផ្ទុះខ្លាំង រួមមាន :

- ស៊ីក្លូតេត្រាម៉េទីលឡែណេតេត្រានីត្រាមីន (cyclotetramethylenetetranitramine (HMX))
- ប៉ង់ត្រាវីទ្រីតូល តេត្រានីត្រាត (pentraerythritol tetranitrate (PETN))
- ស៊ីក្លូទ្រីមេទីឡែណេទ្រីនីត្រាមីន (cyclotrimethylenetrinitramine (RDX))

មាតិកា

ជំពូកទី ១.-បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ ១

ជំពូកទី ២.-យុត្តាធិការ ៧

ជំពូកទី ៣.-បទល្មើសដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន
ឬនៅអាកាសយានដ្ឋាន ៩

ផ្នែកទី ១.-ការបកស្រាយ ៩

ផ្នែកទី ២.-បទល្មើស និងទោសប្បញ្ញតិ ១១

ផ្នែកទី ៣.-សិទ្ធិអំណាចរបស់មេបញ្ជាការអាកាសយាន ១៥

ជំពូកទី ៤.-បទឧក្រិដ្ឋលើបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារជាអន្តរជាតិ ១៩

ផ្នែកទី ១.-ការបកស្រាយ ១៩

ផ្នែកទី ២.-បទល្មើស ២០

ជំពូកទី ៥.-ការចាប់ចំណាប់ខ្មាំង ២១

ជំពូកទី ៦.-ការការពារជារូបវន្តលើសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ
និងការបង្ក្រាបលើអំពើ ភេរវកម្មនុយក្លេអ៊ែរ ២២

ផ្នែកទី ១.-សេចក្តីផ្តើម ២២

ផ្នែកទី ២.-ការការពារជារូបវន្តដែលចាំបាច់សម្រាប់សារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ២៤

ផ្នែកទី ៣.-បទល្មើសពាក់ព័ន្ធនឹងការការពារជារូបវន្តនូវសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ ២៦

ផ្នែកទី ៤.-ការគ្រប់គ្រងអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ គីមី និងជីវសាស្ត្រ ២៨

ផ្នែកទី ៥.-ការបង្ក្រាបអំពើភេរវកម្មនុយក្លេអ៊ែរ ២៩

ជំពូកទី ៧.-អំពើប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពនាវាចរណ៍ផ្លូវសមុទ្រ ៣០

ផ្នែកទី ១.-ការអនុវត្ត ៣០

ផ្នែកទី ២.-បទល្មើស ៣១

ផ្នែកទី ៣.-សិទ្ធិអំណាចរបស់មេបញ្ជាការនាវា ៣៣

ជំពូកទី ៨.-បទល្មើសប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចល័តដែលស្ថិតនៅលើ
ខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ ៣៥

ផ្នែកទី១.-ការបកស្រាយ ៣៥

ផ្នែកទី ២.-បទល្មើស ៣៦

ជំពូកទី ៩.-ការដាក់សញ្ញាសម្គាល់គ្រឿងផ្ទុះផ្លាស្ទិកសម្រាប់គោលបំណង
រកឃើញ ៣៨

ផ្នែកទី ១.-ការបកស្រាយ ៣៨

ផ្នែកទី ២.-បទល្មើស ៤១

ជំពូកទី ១០.-ការដាក់គ្រាប់បែកភេរវកម្ម ៤២

ជំពូកទី ១១.-ហិរញ្ញប្បទាន និងជំនួយសម្រាប់ភេរវកម្ម ៤៤

ផ្នែកទី ១.-បទល្មើស ៤៤

ផ្នែកទី ២.-ការបង្កក ការដកហូត និងការរឹបអូសទ្រព្យភេរវកម្ម ៤៦

ជំពូកទី ១២.-បត្យាប័ន និងជំនួយទៅវិញទៅមកទាក់ទងនឹងបទល្មើស
ភេរវកម្ម ៥២

ផ្នែកទី ១.-សេចក្តីផ្តើម ៥២

ផ្នែកទី ២.-បត្យាប័ន ៥៤

ផ្នែកទី ៣.-ជំនួយទៅវិញទៅមក ៦០

ជំពូកទី ១៣.-អវសានប្បញ្ញត្តិ ៦៦